

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

Jelentés

Önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése

220 önálló polgármesteri hivatallal
rendelkező községi önkormányzat
gazdálkodásának fenntarthatósága
2019.

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

Jelentés

Önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése

220 önálló polgármesteri hivattal
rendelkező községi önkormányzat
gazdálkodásának fenntarthatósága

2019. 12. hó 12. nap

Domokos László
Domokos László
elnök

19246

www.asz.hu

AZ ELLENŐRZÉST FELÜGYELTE:

HOLMAN MAGDOLNA JULIANNA felügyeleti vezető

AZ ELLENŐRZÉST VEZETTE ÉS A VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS:

KISTÓTH KRISZTINA ellenőrzésvezető

A PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁÉRT FELELŐS:

SZAPPANOS JÚLIA osztályvezető

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KORÁBBI SZÁMVEVŐSZÉKI JELENTÉSEK:

- címe: **Önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése – A nagyközségi önkormányzatok gazdálkodásának fenntarthatósága**
Önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése – A városi önkormányzatok gazdálkodásának fenntarthatósága
- sorszáma: **18081; 19017**

Jelentéseink az Országgyűlés számítógépes hálózatán és az Interneten a www.asz.hu címen is olvashatóak.

IKTATÓSZÁM: EL-2332-001/2019.

TÉMASZÁM: 2504

ELLENŐRZÉS-AZONOSÍTÓ SZÁM: V0848

TARTALOMJEGYZÉK

■ ÉRTÉKELÉS.....	5
■ KÖVETKEZTETÉS.....	7
■ AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA.....	8
■ AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE.....	9
■ AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA.....	10
■ A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI.....	11
■ AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI.....	12
■ MEGÁLLAPÍTÁSOK.....	14
■ MELLÉKLETEK.....	25
I. sz. melléklet: Fogalomtár.....	25
II. sz. melléklet: Az ellenőrzési kritériumok módszertana és értékelése.....	28
III. sz. melléklet: Az eszközök és források alakulása kiemelt mérlegsoronként a 2016-2017. években (E Ft).....	30
IV. sz. melléklet: Pénzügyi egyensúlyi helyzet CLF módszer szerinti értékelése a 2016-2017. években (E Ft).....	31
V. sz. melléklet: Az Önkormányzatok 2016-2017. évi főbb mutatóinak és kockázati területeinek összefoglaló értékelése.....	33
VI. sz. melléklet: Az Önkormányzatok 2016-2017. évi főbb mutatóinak és kockázati területeinek részletes értékelése.....	34
VII. sz. melléklet: Monitoring alá vont Önkormányzatok.....	36
■ FÜGGELÉKEK.....	39
I. sz. függelék: <i>A jelentésben beazonosított 2017 évre vonatkozó kockázatokkal érintett önkormányzatok</i>	39
II. sz. függelék: <i>Észrevételek</i>	41
■ RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE.....	47

ÉRTÉKELÉS

Az Állami Számvevőszék az önálló polgármesteri hivatallal rendelkező, község településtípusba tartozó 220 önkormányzat gazdálkodásának a kockázatait értékelte. A 2016. és 2017. évekre vonatkozó önkormányzati éves beszámolók adatai szerint az önkormányzatok gazdálkodása stabil, a pénzügyi egyensúly és a vagyon értékének megőrzése biztosított volt. Az önkormányzatok a vagyonnövekedés mellett pozitív és növekvő pénzügyi pozícióval rendelkeztek, az adósságkonszolidációt követően a gazdálkodásuk fenntarthatósága biztosított volt.

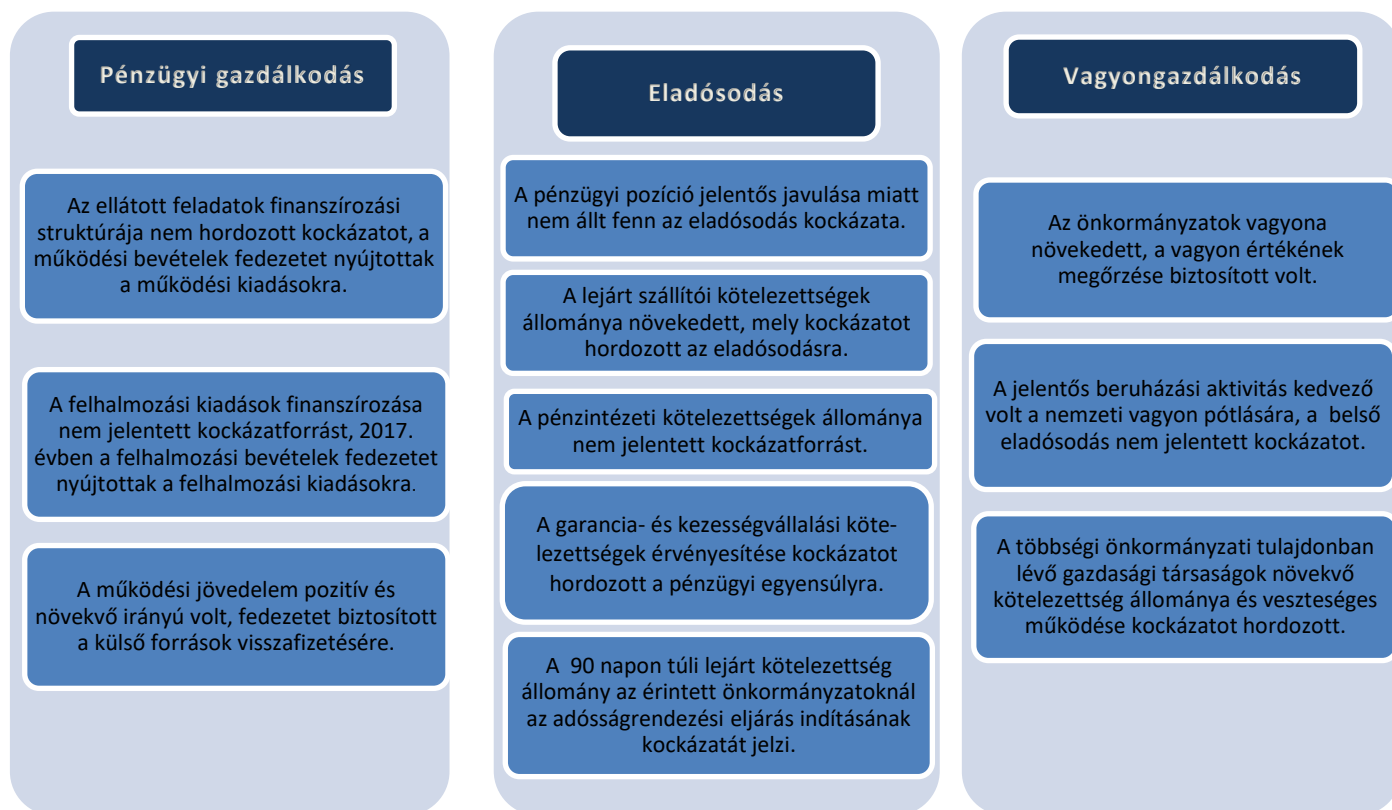
Az ellenőrzés társadalmi indokltsága

A magyar települési önkormányzatok a 2002-2008. között felhalmozott adósságállományának állami konszolidációjára 2011. és 2014. között került sor. Az adósságkonszolidációk eredményeként az önkormányzatok feladatellátása újra strukturálódott, rendszerszinten pénzügyi helyzetük helyreállt. Ugyanakkor az önkormányzatok gazdálkodásából eredő veszélyek miatt az ASZ továbbra is kiemelt figyelmet fordít az önkormányzatok pénzügyi egyensúlyi helyzetére ható kockázatok monitorizálására, a pénzügyi sérülékenységet okozó folyamatokra, az önkormányzati alrendszer veszélyeztető rendszeregyensúlyi kockázatokra annak érdekében, hogy a konszolidáció eredményei fenntarthatóak legyenek.

A Magyar Államkincstár központi információs rendszerében rendelkezésre álló önkormányzati éves költségvetési beszámolók adatait felhasználva, az önkormányzatok pénzügyi- és vagyongazdálkodási, valamint eladósodottság területén végzett monitoring riportok kiértékelésével az ASZ hozzájárul azon kockázatos területek feltárásához, amelyek rendszerszintű, vagy egyedi önkormányzati szintű beavatkozást igényelnek az önkormányzatok pénzügyi egyensúlyának fenntarthatósága érdekében.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok teherbíró képességére figyelemmel a differenciált hatáskör telepítés elvén alapul. Ez megjelenik az éves költségvetésükben. Erre figyelemmel a pénzügyi monitoringon alapuló ellenőrzés lehetőséget ad az egyes településtípus szerinti települések pénzügyi-gazdasági helyzetének rendszerszintű értékelésére, és a kockázatforrást jelentő területek beazonosítására. A községi településtípusba tartozó önkormányzatokon belül önálló kockázati csoportot képeztünk az önálló polgármesteri hivatallal rendelkező községi önkormányzatokra. Emellett a monitoring típusú ellenőrzés az ASZ erőforrásainak hatékony felhasználásával, az adatbekérések minimalizálásával, a kockázatokra fókuszáltan, széles lefedettséget képes biztosítani az önkormányzati alrendszer területén.

Főbb megállapítások

Az ellenőrzött időszakban az önálló polgármesteri hivatallal rendelkező, összesen 220 községi önkormányzat gazdálkodása stabil volt. Az önkormányzatok vagyonának növekedése erős pénzügyi pozíció mellett következett be.

Az ellenőrzés azonban a 2017. év végi adatok alapján 3 községi önkormányzat esetében tárt fel az adósságrendezési eljárás megindításának a veszélyét jelentő kockázatot, amely a feladat ellátás tekintetében is magas kockázatot hordozott.

KÖVETKEZTETÉS

Az önálló polgármesteri hivatallal rendelkező, községi önkormányzatok pénzügyi egyensúlya a feladatok és a feltételek lényeges változása nélkül fenntartható, rendszerszintű beavatkozást nem igényel. A működési jövedelem a hitel- és tőketörlesztésre fedezetet nyújt, az eladósodás rendszerszintű kockázata nem áll fenn. A vagyon gyarapodása a felmerülő pénzügyi kockázatokat mérsékli. A vagyon megőrzés érdekében azonban hosszabb távon erőfeszítéseket kell tenni az európai uniós támogatások függvényében.

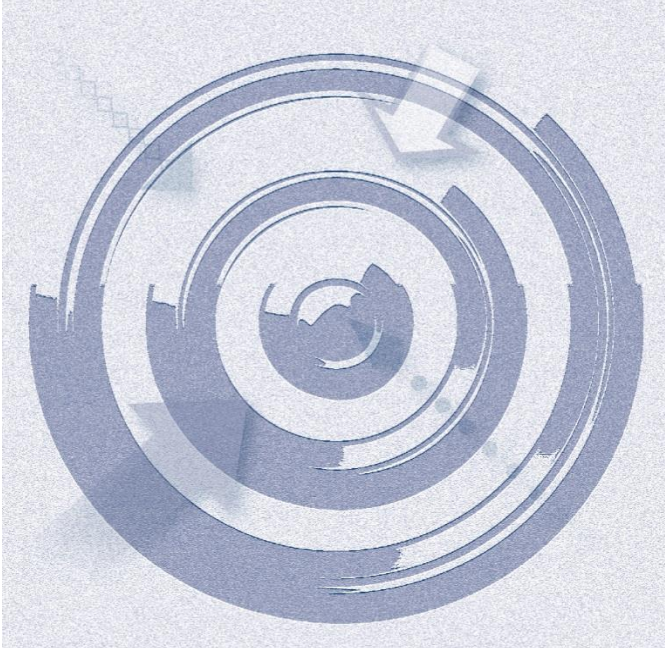
A pénzügyi gazdálkodás, az eladósodás és a vagyongazdálkodás területén a 220 önálló polgármesteri hivatallal rendelkező, községi önkormányzat önkormányzati szintű kockázatait is értékeltük. A 2017. évre vonatkozó értékelést megküldtük a kockázatokkal érintett településekre, megjelölve a kockázatos területeket. E településeken közel 247 ezer ember él, az ellenőrzéssel érintett lakosság 39%-a.

Figyelemfelhívó levél keretében jeleztük

- a jelentés I. sz. függelékében szereplő, negatív működési jövedelemmel, 90 napon túli lejárt szállítóállománnyal, lejárt kötelezettségekkel, valamint magas garancia-és kezességvállalással rendelkező, összesen 57 önkormányzat;*
- a pénzügyi gazdálkodás, az eladósodás, a vagyongazdálkodás kockázati értékelését követően a kettő, vagy három területen közepes kockázattal rendelkező, összesen 27 önkormányzat*

gazdálkodásából eredő 2017. évi kockázatokat. A pénzügyi egyensúly megteremtése, fenntartása érdekében, figyelemmel a 2018-2019-ben bekövetkezett változásokra ezen önkormányzatoknak a kockázatokat a 2019. év tekintetében értékelni kell. A kockázatok súlyának, a működési egyensúlyra és a feladatellátásra gyakorolt hatásának megfelelően kell az önkormányzatoknak a kockázatokat kezelniük, az intézkedéseket megtenniük.

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA az önkormányzatok központi információs rendszerében szereplő adatok értékelése alapján beazonosított kockázatok kezelésének előmozdítása.

AZ ELLENŐRZÉS TERÜLETE

A község településtípushoz tartozó 220 önkormányzat

A 2678 községi önkormányzattól önálló kockázati csoportot képez a 220 község településtípushoz tartozó Önkormányzat¹, amelyek - a MÁK² törzskönyvi nyilvántartása szerint a 2016. évben és a 2017. évben is - önálló polgármesteri hivatalt tartottak fenn.

A 220 község állandó lakosságának száma összesen 2016. január 1-én 625 912 fő és 2017. január 1-én 627 895 fő volt, kis mértékben, 1983 fővel nőtt. A települések 2017. január 1-ei népességszámát figyelembe véve a lakosság száma 152 önkormányzatnál 3 000 fő alatt, 45 önkormányzatnál 3 001-4 000 fő között, míg 23 önkormányzatnál 4 001 fő felett alakult.

Az Önkormányzatok esetében az egy állandó lakosra jutó működési kiadások összege a 2016. évben 134,6 ezer Ft, a 2017. évben 135,2 ezer Ft, míg az egy lakosra jutó helyi adóbevételek a 2016. évben 31,8 ezer Ft, a 2017. évben 33,9 ezer Ft összegben teljesült.

A 220 község közül a 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet³ szerint 2017. január 1-jéig a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett települések száma 40, a jelentős munkanélküliséggel sújtott települések száma 37, az átmenetileg kedvezményezett települések száma pedig 18 darab volt. Az Önkormányzatok közül a 2016. évben 71, míg a 2017. évben 85 önkormányzat kapott önkormányzati rendkívüli támogatást.

Az önkormányzati többségi tulajdoni hányadú gazdasági társaságok száma a 2015. évről 2016. évre 11 darabbal növekedett, a 2016. és a 2017. években 67 gazdasági társaság működött.

2016. évben 6 önkormányzat szüntette meg egy-egy közfeladat ellátására létrehozott intézményét (1 óvoda, 1 idősek otthona és 4 művelődési, közösségi könyvtár). 2017. évben 13 önkormányzat 14 közfeladatot ellátó intézménnyel bővült, melyek mindegyike óvodai és étkeztetési feladatot látott el.

Az Önkormányzatok összevont költségvetési beszámolóik szerint teljesített éves költségvetési bevételeit és költségvetési kiadását, a könyvviteli mérleg szerinti eszközök, a követelések és kötelezettségek állományi értékét az 1. táblázat mutatja be (M Ft⁴)

1. táblázat

Me: M Ft

Év	Bevételek	Kiadások	Eszközök	Követelések	Kötelezettségek
2016.	104 438,4	98 375,3	472 306,0	10 463,3	6 171,0
2017.	141 878,5	115 820,7	516 798,2	14 891,2	6 945,5

Forrás: Önkormányzatok beszámoló

AZ ELLENŐRZÉS HÁTTERE, INDOKOLTSÁGA

AZ ÁSZ STRATÉGIÁJÁBAN célul tűzte ki, hogy az önkormányzatok ellenőrzése során azok pénzügyi-gazdasági helyzetét értékeli, kockázatait feltárja. Az új megközelítésű monitoring rendszer egyszerűsített ellenőrzési módszerének az eredményeként megtörténik az önkormányzatok pénzügyi, vagyoni helyzetének megítélése, a pénzügyi egyensúly minősítése, továbbá a változások hatásának értékelése.

AZ ÖNKORMÁNYZATI ALRENDSZERBEN megjelenő gazdálkodási nehézségek, likviditási problémák és az eladósodottság növekedése az ÁSZ figyelmét a 2011. évtől az önkormányzatok pénzügyi helyzetére irányította. Az önkormányzati feladatellátást érintő átalakítások meghatározó része a 2013. évben következett be azzal, hogy az igazgatási, az oktatási, az egészségügyi és a szociális ellátásban a feladatok jelentős hányadát átvette az állam.

Az önkormányzati alrendszerben a 2013. évtől bevezetett új feladatfinanszírozási rendszer keretein belül továbbra is megoldandó kérdés a pénzügyi egyensúly megteremtése, hosszú távú fenntartása. Ahhoz, hogy az önkormányzatok meg tudjanak felelni a számukra meghatározott – szigorúbb – gazdálkodási szabályoknak, és az új feltételek mellett is biztosítható legyen a közszolgáltatások megfelelő színvonalú ellátása, szükséges volt a pénzügyi-gazdasági rendszerük alapjainak megszilárdítása, amely célt az adósságkonszolidáció szolgálta.

Az adósságkonszolidáció az önkormányzatok pénzügyi egyensúlyi helyzetére kedvező hatást gyakorolt, azonban a problémák kiváltó okait nem szüntette meg, ennek kezelése nélkül viszont az adósságállomány újratermelődhet. Erre tekintettel kiemelt fontosságú az önkormányzatok pénzügyi egyensúlyi helyzetére ható kockázatok feltárása.

A JELENTÉS LÉNYEGES KÉRDÉSKÖREI

1. – *Az önkormányzatok pénzügyi gazdálkodásának fenntarthatósága biztosított volt-e?*

2. – *Fennállt-e az önkormányzatok eladósodásának kockázata?*

3. – *Az önkormányzatok vagyongazdálkodása során biztosított volt-e a vagyon értékének a megőrzése?*

AZ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI

Az ellenőrzés típusa

| Helyénvalósági ellenőrzés.

Az ellenőrzött időszak

| A 2016-2017. évek.

Az ellenőrzés tárgya

| Az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatósága, a törvényben előírt feladatok ellátása, az önkormányzatoknál észlelt negatív tendenciák okainak feltárása.

Az ellenőrzött szervezet

| Belügyminisztérium, mint a Kormány helyi önkormányzatokért felelős tagja által vezetett minisztérium, valamint a VII. számú melléklet szerinti monitoring alá vont önkormányzatok.

Az ellenőrzés jogalapja

| Az ellenőrzés jogszabályi alapját az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 1. § (3) bekezdésének, az 5. § (2)-(6) bekezdéseinek, valamint az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 61. § (2) bekezdésének előírásai képezték.

Az ellenőrzés módszerei

| Az ellenőrzést az ellenőrzési program ellenőrzési kérdései, az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályok, az ellenőrzés szakmai szabályok és módszertanok figyelembe vételével végeztük.

| Az ellenőrzés ideje alatt az ellenőrzött szervezettel történő kapcsolattartást az ÁSZ SZMSZ⁵-ének vonatkozó előírásai alapján biztosítottuk.

| Az ellenőrzési kérdések megválaszolásához szükséges bizonyítékok megszerzése a Magyar Államkincstár által rendelkezésre bocsátott adatokra alapozva elemző eljárással történt, amelyeket mintavétel alapján kontrolláltunk a nyilvánosan elérhető adatbázisokban szereplő adatokkal.

Az ÁSZ az ellenőrzés előkészítése során meghatározta az ellenőrzési (helyénvalósági) kritériumokat, amelyek az ellenőrzési bizonyíték értékelésének, valamint a számvevőszéki jelentésben szereplő megállapítások és következtetések alapját képezték. A megállapításokban használt fogalmak értelmezését, forrását a fogalomtár, a mutatók helyénvalósági kritériumait, és a kockázatok értékelését az ellenőrzési kritériumok módszertana és értékelése tartalmazza.

A pénzforgalmi adatokat tartalmazó mutatók számításánál a 2016. évben a 2015. évi végi adatokat, a 2017. évben a 2016. év végi adatokat tekintettük bázis adatnak. A mérlegadatokat tartalmazó mutatók esetében a 2016. január 1. és 2017. december 31. közötti adatokkal számoltunk. A gazdasági társaságok esetében a 2016. és 2017. évi VI. havi időközi költségvetési jelentésekben szereplő 2016. december 31.-re és 2017. december 31.-re vonatkozó társasági adatokat vettük figyelembe.

A mintatételek (kormányzati jóváhagyással megkötött hosszú lejáratú adósságot keletkeztető ügyletek, valamint a többségi önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok kötelezettségei) ellenőrzése során felhasználtunk nyilvánosan elérhető adatokat (zárszámadási rendeletek, e-beszámoló, cégnyilvántartás adatai).

Az ellenőrzési kérdésekre adott válaszok alapján értékeltük, hogy az Önkormányzatok képesek voltak-e a törvényben meghatározott feladataikat ellátni, gazdálkodásuk változatlan formában fenntartható-e.

Az értékelést a felülvizsgált adatok alapján végezte az ÁSZ. A felülvizsgálat eredményeképpen a 220 önkormányzat 13,63 %-ánál hajtott végre az ÁSZ adatkorrekciót az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságokkal kapcsolatos adatokban, mely jelzi az önkormányzati beszámolók ezen területének megbízhatósági kockázatát.

MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. Az önkormányzatok pénzügyi gazdálkodásának fenntarthatósága biztosított volt-e?

Összegző megállapítás

A 2016-2017. években az Önkormányzatok működés, felhalmozás és adósságszolgálat finanszírozási struktúrája biztosította a feladatellátást és a pénzügyi gazdálkodás fenntarthatóságát.

2. táblázat

MUTATÓK ALAKULÁSA

Mutatók	2016. év	2017. év
Működési kiadások fedezettsége	109,3%	110,5%
Rendkívüli önkormányzati támogatás aránya	0,65%	0,86%
Adóbevételek működési bevételeken belüli aránya	21,6%	22,7%
Felhalmozási kiadások fedezettsége	87,4%	155,5%

Forrás: Önkormányzatok beszámolóí

AZ ÖNKORMÁNYZATOK ÁLTAL ELLÁTOTT FELADATOK

működési kiadásaira a működési bevételek 2016. évben 109,3%-ban és 2017. évben 110,5%-ban fedezetet nyújtottak. A működési kiadások fedezettsége mutató értékének 1,2 százalékpontos emelkedését okozta, hogy a működési bevételek (1698,1 M Ft-tal, 1,84%-kal) nagyobb mértékben emelkedtek, mint a működési kiadások (628,7 M Ft-tal, 0,75%-kal). A 220 községi önkormányzatból 2016. évben 178, míg a 2017. évben 184 önkormányzat esetében a működési bevételek meghaladták a működési kiadásokat.

A működési kiadásokon belül a 2016. évről a 2017. évre a személyi juttatásoknál és a dologi kiadásoknál 3-3%-os, az egyéb működési célú kiadásoknál 2%-os, az elvonásoknál és befizetéseknél 12%-os emelkedés történt. A közhatalmi bevételek 1 389M Ft, 6,9%-os 2016. évről a 2017. évre való növekedése elegendő fedezetet nyújtott a működési kiadások növekedésére.

Az Önkormányzatok által ellátott feladatokban bekövetkezett változások nem gyakoroltak jelentős hatást a működési költségvetési egyensúlyra. A 2017-ben új feladatokat ellátó 13 önkormányzat közül 12 esetében a működési bevételek biztosították a fedezetet a működési kiadásokra.

RENDKÍVÜLI ÖNKORMÁNYZATI TÁMOGATÁSBAN

2016. évben 71 önkormányzat 603,1 M Ft értékben és a 2017. évben 85 önkormányzat 806,5 M Ft értékben részesült. A rendkívüli támogatás működési bevételekhez viszonyított aránya alacsony volt, a 2016. évben 0,65% míg a 2017. évben 0,86%.

Az Önkormányzatok átlagosan 2016. évben 8,5 M Ft és 2017. évben 9,5 M Ft rendkívüli önkormányzati támogatásban részesültek, a támogatás érték a két évben önkormányzatonként 6 ezer Ft és 53 M Ft illetve 43 ezer Ft és 91 M Ft között mozgott. A rendkívüli támogatás aránya a működési bevételekhez viszonyítva 2016-ban 0,002-10,137 % és 2017-ben 0,012-30,746% sávban változott.

A működési bevételek a rendkívüli önkormányzati támogatások nélkül is fedezetet nyújtottak a működési kiadásokra a 2016. (108,6%) és a 2017. években (109,5%), a 220 önkormányzat vonatkozásában a működés finanszírozása nem jelentett kockázatot a gazdálkodás fenntarthatóságára.

A 2016. évben 27 önkormányzat, a 2017. évben 30 önkormányzat esetében az önkormányzati rendkívüli támogatás nélkül a működési bevételek nem nyújtottak volna fedezetet a működési kiadásokra, a negatív működési jövedelem kockázatot hordozott az érintett önkormányzatok működési költségvetési egyensúlyára, önfenntartó működésére.

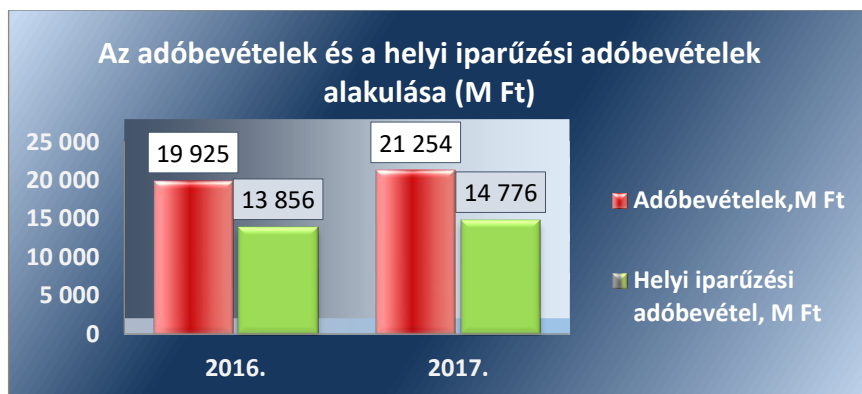
AZ ADÓBEVÉTELEK állománya a működési bevételeken belül a 2016. évi 19 925 M Ft-ról 2017. évre 21 254 M Ft-ra, 6,7%-kal nőtt. A helyi adóbevételek aránya a működési bevételeken belül a 2016. évben 21,6%, a 2017. évben 22,7% volt.

Az iparűzési adóbevételnek az adóbevételeken belüli aránya meghatározó, a 2016. és 2017. évben is 69,5% volt. Az iparűzési adó állománya a 2016. évi 13 856 M Ft-ról, 2017-re 14 776 M Ft-ra, 920 M Ft-al, 6,6%-kal emelkedett.

Az adóbevételek növekedése kedvező hatást gyakorolt az Önkormányzatok folyó költségvetési egyenlegére, a közfeladatok finanszírozási struktúrájának fenntarthatóságára.

Az adóbevételek – kiemelten a helyi iparűzési adóbevételek – alakulását az 1. ábra mutatja be.

1. ábra

Forrás: Önkormányzatok beszámoló

A FELHALMOZÁSI KIADÁSOK finanszírozása nem jelentett kockázatforrást az Önkormányzatok pénzügyi gazdálkodására.

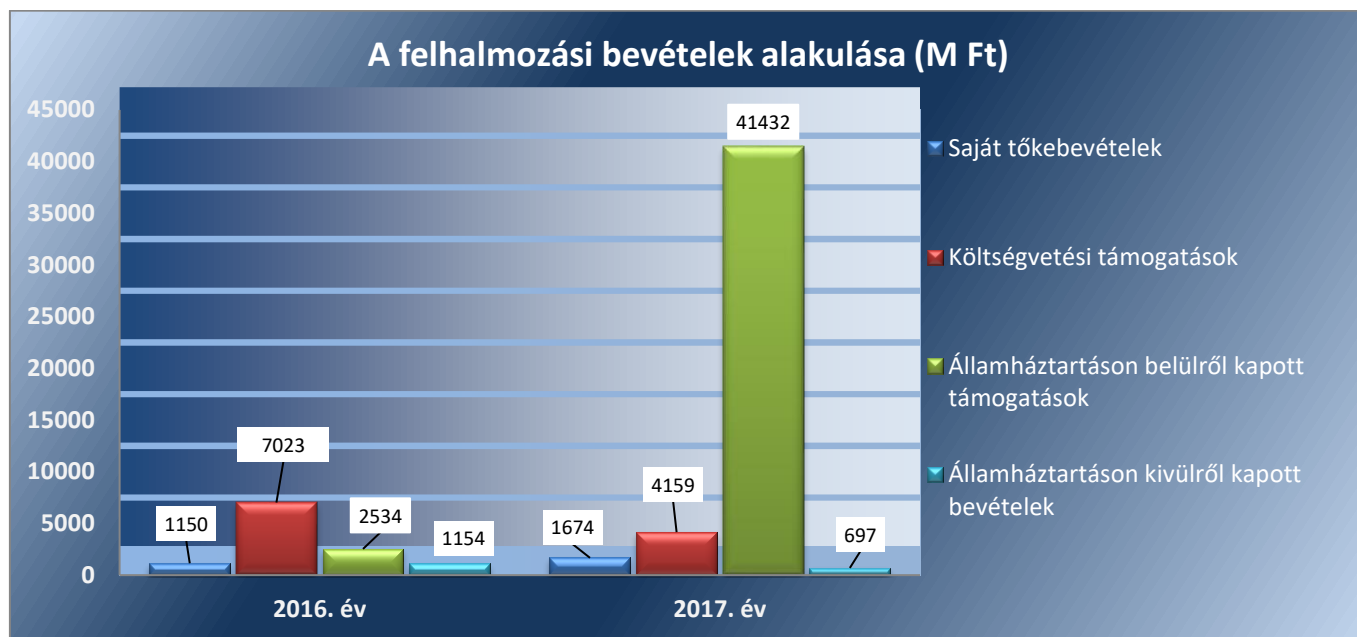
Az Önkormányzatok a 2016. évben a költségvetési kiadások 14,3%-át, majd a 2017. évben 26,7%-át fordították fejlesztésekre. A felhalmozási bevételek a 2016. évben 87,4%-ban, a 2017. évben pedig a kiadásokat 55%-al meghaladó mértékben (155,5%-ban) nyújtottak fedezetet a felhalmozási kiadásokra, a mutató értéke a 2016. évről a 2017. évre jelentős mértékben kedvezően 68,1 százalékponttal emelkedett.

2016. évben a felhalmozási költségvetés hiányára a működési jövedelem (folyó költségvetés egyenlege) fedezetet nyújtott, a finanszírozási bevételek nélküli pénzügyi pozíció (a folyó és a felhalmozási költségvetés egyenlege) 6 063,1 M Ft egyenleget mutatott. 2017. évben a felhalmozási bevételek fedezetet nyújtottak a felhalmozási kiadásokra.

A mutatók alakulását a 2. táblázat tartalmazza.

A 2016-2017. évek felhalmozási bevételeinek forrásösszetételét a 2. ábra mutatja be.

2. ábra

Forrás: Önkormányzatok beszámolóí

A beruházási, felújítási aktivitás nagymértékben megnőtt, 2016-ról 2017-re, a beruházásra és felújításra fordított kiadások 13 239,6 M Ft-ról, 30 344,9 M Ft-ra nőttek. 2017. évben, az előző évhez viszonyított növekedés mértéke 129% volt. A jelentős növekedéshez a forrást az államháztartáson belül kapott támogatások 38 898,7 M Ft-os emelkedése biztosította. Az államháztartáson belülről kapott támogatások jelentős részét képezték a Széchenyi 2020 operatív programjai keretében elnyert pályázati források, melyet a támogatásban részesülő önkormányzatok többsége a szennyvízelvezetéssel és kezeléssel, hulladékkezeléssel, vízgazdálkodással, infrastrukturális fejlesztéssel, valamint oktatással és foglalkoztatással kapcsolatos feladatellátásra kapott.

3. táblázat

MUTATÓK ALAKULÁSA		
Mutatók	2016. év	2017. év
Törlesztés fedezettségének aránya	17,0%	10,4%
Nettó működési jövedelem (M Ft)	6505,1	7982,3

Forrás: Önkormányzatok beszámolóí

AZ IGÉNYBEVETT KÜLSŐ FORRÁSOK VISSZAFIZETÉSE a 2016. és 2017. években nem hordozott kockázatot az Önkormányzatok pénzügyi gazdálkodásának fenntarthatóságára.

Az Önkormányzatoknak a 2016. évben + 7839,7 M Ft a 2017. évben + 8909,1 M Ft működési jövedelme keletkezett, a növekedés 13,6% volt. Az Önkormányzatok működési jövedelme fedezetet nyújtott a külső források adósság- szolgáltatának teljesítésére, annak a 2016. évben 17,0 %-át, míg a 2017. évben 10,4%-át kellett hiteltörlesztésre (tőketörlesztésre) fordítani.

Az Önkormányzatoknak a 2016. évben 6505,1 M Ft és 2017. évben 7982,3 M Ft nettó működési jövedelme keletkezett. A nettó működési jövedelem kedvezően változott, a 2016. évről a 2017. évre 22,7%-kal, 1477,2 M Ft-tal nőtt, alakulására hatással volt a működési jövedelem 13,6%-os növekedése, valamint a hiteltörlesztésre fordított kiadások 30,6%-os csökkenése.

A mutatók alakulását a 3. táblázat tartalmazza.

A 2016-2017. évi alacsony törlesztés fedezettség arány és annak kedvező, 6,6 százalékpontos csökkenése, továbbá a pozitív és növekvő nettó működési jövedelem mutatja, hogy az Önkormányzatok képesek voltak

biztosítani az adósságszolgálat finanszírozását, a külső források visszafizetésének feltételei kedvezően változtak.

2. Fennállt-e az önkormányzatok eladósodásának kockázata?

Összegző megállapítás

Az Önkormányzatok gazdálkodásában az eladósodás kockázata nem állt fenn. Azonban a lejárt kötelezettségek növekedése, ezen belül a 90 napon túli lejárt kötelezettségek kockázatot hordoztak a feladatellátásra.

4. táblázat

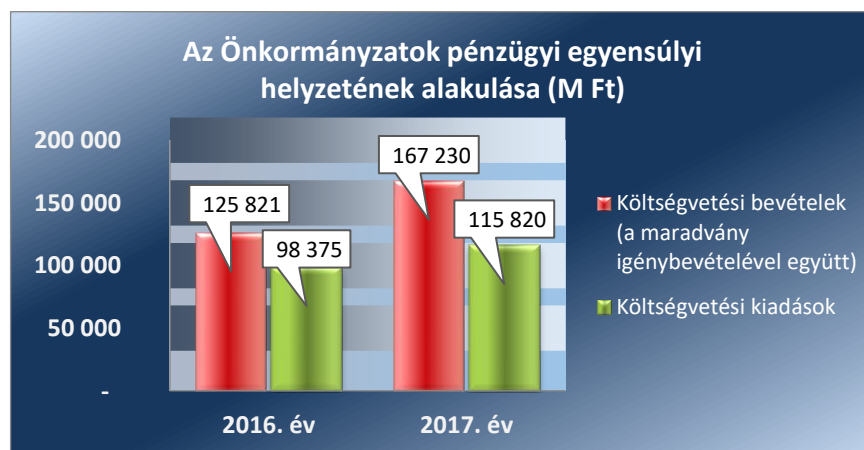
MUTATÓK ALAKULÁSA		
Mutatók	2016. év	2017. év
Eladósodási mutató	1,3%	1,34%
Eladósodási mutató változása százalékpontban	-0,18	+0,04

Forrás: Önkormányzatok beszámoló

A PÉNZÜGYI EGYENSÚLY az Önkormányzatoknál a 2016. és a 2017. évben is biztosított volt. Az Önkormányzatok költségvetési bevételei a 2016. és a 2017. évben fedezetet nyújtottak a költségvetési kiadásokra, a maradvány igénybevétele – 2016. évben 21 383,0 M Ft, a 2017. évben 25 352,2 M Ft volt – tovább javította az Önkormányzatok pénzügyi helyzetét.

A pénzügyi egyensúlyi helyzet alakulását a 3. ábra mutatja be.

3. ábra

Forrás: Önkormányzatok beszámoló

Az Önkormányzatok forrásainak összetételében az idegen források aránya alacsony volt, az eladósodási mutató a 2016. évi 1,3%-ról 2017. évben 1,34%-ra, kismértékben változott, 0,04%ponttal növekedett, nem hordozott kockázatot az Önkormányzatok pénzügyi egyensúlyára. A mutató értékének változására hatással volt, hogy a kötelezettségek állománya, ezen belül az éven belüli és éven túli beruházási és felújítási kötelezettségek, nagyobb mértékben (12,6%-kal nőtt) emelkedett, mint a mérlegfőösszeg (9,4%-kal nőtt). Az eladósodási mutató az Önkormányzatoknál eltérően alakult, a 2016. évben 0,1-15,4% közötti, a 2017. évben 0,1-14,2% közötti sávban változott.

Az Önkormányzatok pénzügyi pozíciója a 2016. és a 2017. években is pozitív volt, 3896,1 M Ft, illetve 23 314,5 M Ft értékben realizálódott. A 2017. évi pénzügyi pozíció előző évhez viszonyított kedvező, közel ötszörös emelkedését a folyó költségvetés pozitív egyenlege mellett 2017-ben a 17 148 M Ft értékű felhalmozási költségvetés egyenleg okozta. Ugyanakkor az Önkormányzatok tárgyévi pénzügyi pozícióját rontotta 2016. évben a felhalmozási költségvetés -1776,5 M Ft és a finanszírozási műveletek

- 2167,0 M Ft, míg 2017. évben a finanszírozási műveletek -2743,3 M Ft negatív egyenlege. A pozitív, kedvező pénzügyi pozíció a 2016. évben 126, míg a 2017. évben 170 önkormányzatnál teljesült. A mutatók alakulását a 4. táblázat tartalmazza.

A finanszírozási műveletek nem hordoztak kockázatot, a negatív finanszírozási egyenleget a 2016. évben az értékpapírok értékesítését 2137,5 M Ft-tal meghaladó értékpapír-vásárlás okozta. 2017. év során mind a hitelfelvétel mind a hiteltörlesztés értéke 30%-ot meghaladón csökkent, az értékpapíroknak jelentős összegű, az értékesítést (4507 M Ft) 3056,6 M Ft-tal meghaladó vásárlása (7563,6 M Ft) mellett. A 2016. évről a 2017. évre az Önkormányzatok pénzeszközei közel megduplázódtak 22 732,2 M Ft-tal, 49 798,8, M Ft-ra, míg a tartós és forgatási célú értékpapírok állománya 6198,1 M Ft-ra emelkedett.

5. táblázat

MUTATÓK ALAKULÁSA

Mutatók	2016. év	2017. év
Kötelezettségek dologi, felújítási beruházási kiadásokra állomány változása	-10,2%	6,1%
Lejárt dologi, felújítási beruházási kiadásokkal kapcsolatos kötelezettségek állomány aránya (szállítói állományból)	8,8%	10,9%
Lejárt dologi, felújítási, beruházási kiadásokkal kapcsolatos kötelezettségek állomány változása	88,0%	30,9%
Lejárt szállítói állomány aránya a dologi kiadások egy havi átlagához viszonyítva	5,4%	7,0%
90 napon túl lejárt kötelezettségek állományának aránya (összes köt. állományból)	0,6%	0,5%

Forrás: Önkormányzatok beszámolóí

A SZÁLLÍTÓI KÖTELEZETTSÉG állománya (az Önkormányzatok dologi, beruházási és felújítási kiadásokkal kapcsolatos kötelezettsége) a 2016. évben 10,2%-kal csökkent, míg a 2017. évben 6,1%-kal növekedett az előző időszakhoz képest. A 2017 évi növekedés oka a beruházások és felújítások kötelezettségeinek 60%-ot meghaladó mértékű (261,6 M Ft) növekedése az előző időszakhoz képest.

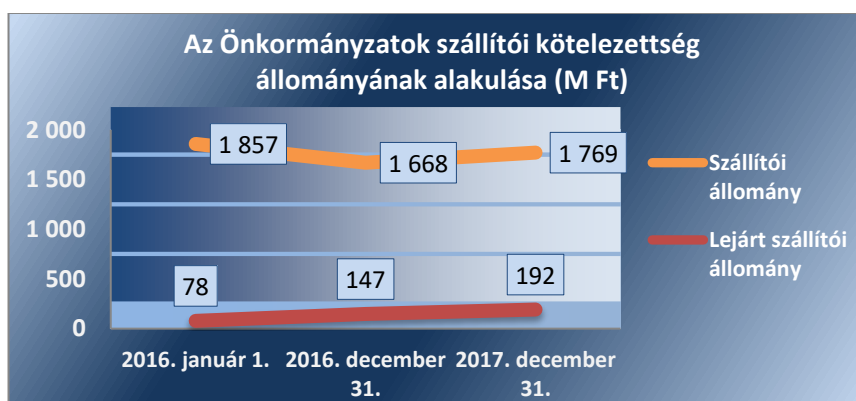
Az Önkormányzatoknál a 2016-2017. években a szállítói kötelezettségek határidőre való nem teljesítésének következményeként a lejárt szállítói kötelezettségek nagysága kedvezőtlenül alakult, mert a 2016. évben 88,0%-kal, a 2017. évben 30,9%-kal emelkedett az előző évhez képest.

A szállítói állományon belül a lejárt szállítói állomány aránya a 2016. évben 8,8%, a 2017. évben 10,9% volt. Az arány kedvezőtlenül változott, emelkedett, a 2016. év végére 4,6 százalékponttal, míg 2016. évről a 2017. évre további 2,1%ponttal. A 2016. évben 43 és a 2017. évben 40 önkormányzat rendelkezett lejárt szállítói állománnyal, melyből 2016-ban 25 és 2017-ben 20 önkormányzatnál a lejárt szállítói állomány aránya meghaladta a 25%-ot. A dologi kiadásokhoz kapcsolódó lejárt kötelezettségeknek a dologi kiadások egy havi átlagához viszonyított aránya kismértékben 1,6 százalékponttal szintén emelkedett (2016. évben 5,4%-ra, a 2017. évben 7,0%-ra teljesült).

A lejárt szállítói kötelezettség növekvő aránya kockázatot jelent, az érintett önkormányzat eladósodására. A mutatók alakulását az 5. táblázat tartalmazza.

A szállítói kötelezettségek állománya alakulását a 4. ábra szemlélteti.

4. ábra

Forrás: Önkormányzatok beszámolóí

Az Önkormányzatok a 2016. év végén 38,0 M Ft, a 2017. év végén 36,2 M Ft 90 napon túl lejárt tartozással rendelkeztek. A 2016. évről a 2017. évre csökkent mind a 90 napon túl lejárt kötelezettségek állománya 4,7%-kal, mind az állomány aránya az összes kötelezettséghez viszonyítva 0,1 százalékponttal. A csökkenő mérték mellett azonban a 90 napon túli kötelezettségek fennállása továbbra is az adósságrendezés, a pénzügyi függetlenség elvesztésének, korlátozásának kockázatát hordozza.

90 napon túl lejárt kötelezettsége a 2016. évben 16, a 2017. évben 12 önkormányzatnak volt. 2017. évben az érintett 12 önkormányzat közül Jászdózsa, Kengyel és Nyírkáta önkormányzatainál adósságrendezési eljárás indításának a veszélyét jelentő kockázatot azonosított az ellenőrzés, mert a 90 napon túli lejárt kötelezettségállomány mellett negatív működési jövedelemmel rendelkeztek. A negatív működési jövedelem mellett nem képződik elég bevétel a kötelezettségek teljesítésére, mely a jövőbeni kockázat kezelés szükségességét jelzi.

A 2016. évben 42, míg a 2017. évben 36 önkormányzat működési jövedelme volt negatív, ebből 14 önkormányzat működési jövedelme mindkét évben negatív volt. A 14 önkormányzat összes működési vesztesége 2016. évben -860,6 M Ft, 2017. évben -466,8 M Ft volt, 2017 évben a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközeik állománya 108,8 M Ft-tal csökkent, továbbá nőtt a lejárt kötelezettségek 19,1 M Ft-tal és a 90 napon túli kötelezettségek állománya 5 M Ft-tal az előző időszakhoz képest. A 14 önkormányzat vonatkozásában a tartósan negatív működési jövedelem, a vagyoncsökkenés és mind a lejárt, mind a 90 napon túli kötelezettségek növekedése magas kockázatot hordoz a pénzügyi egyensúly fenntartására. Mindez kockázatot jelent a megfelelő színvonalú, gazdaságos, hatékony és eredményes feladatellátásra.

A PÉNZINTÉZETEK FELÉ FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉG

állomány nem jelentett kockázatot az Önkormányzatok pénzügyi egyensúlyára. A banki kötelezettségállomány kedvezően alakult, mert a mérlegfőösszeghez viszonyított aránya alacsony volt és a 2016. évi 0,14%-ról a 2017. évre 0,13%-ra csökkent. Az Önkormányzatok által igénybevett hitelfelvételek összege nagyobb mértékben (34,2%-kal) csökkent, mint a hiteltörlesztés összege (30,6%-kal), az év végi banki kötelezettség állomány (rövid és hosszúlejáratú hitelek) 2016-ról 1%-kal (6,5 M Ft-tal) 2017. végére 649,0 M Ft-ra csökkent. A 2016. évben 22, míg 2017. évben 27 Önkormányzatnak állt fenn december 31-én pénzügyi, banki kötelezettségállománya. A mutatók alakulását a 6. táblázat tartalmazza.

A 2016. évben kormányzati jóváhagyással 2 db naptári éven túli futamidejű adósságot keletkeztető ügyletet kötött, 9,3 M Ft összegben 2 önkormányzat infrastrukturális és fejlesztési beruházásokra, míg 2017. évben kormányzati jóváhagyású ügyletkötésre nem került sor. Az Önkormányzatok kormányzati hozzájárulást nem igénylő naptári éven túli futamidejű adósságot keletkeztető ügyletet sem 2016. sem 2017. évben nem kötöttek.

Az Önkormányzatoknál az ellenőrzött időszakban a bankkal szembeni kötelezettségek állománya kedvezően változott, mely az Önkormányzatok pénzügyileg fenntartható gazdálkodását vetíti előre.

6. táblázat

MUTATÓK ALAKULÁSA		
Mutatók	2016. év	2017. év
Banki kötelezettség állomány mérlegfőösszeghez mért nagysága	0,1%	0,1%
Banki kötelezettségek állományának változása	-17,0%	-1,0%
Garancia- és kezességvállalások állománya, M Ft	250,2	70,7

Forrás: Önkormányzatok beszámolóí

GARANCIA- ÉS KEZESSÉGVÁLLALÁSBÓL származó függő kötelezettséget 2016. december 31-én 4 önkormányzat mutatott ki 250,2 M Ft értékben, míg 2017. december 31-én ilyen kötelezettség 2 önkormányzatnál 70,7 M Ft összegben állt fenn. A függő kötelezettségállomány kedvezően változott, 2017. év végén 71,7%-kal alacsonyabb volt, mint 2016. év végén.

A 2016. évben garancia- és kezességvállalásból származó kötelezettsége Gönyű (173,0 M Ft, 69,1%), Kóka (73,8 M Ft, 29,5%), Deszk (3,3 M Ft 1,3%) és Csanytelek (0,1 M Ft, 1% alatti arány) községek önkormányzatainak volt. A 2017. évben Jászsalsószentgyörgy (69,4 M Ft, 98,2%) és Görbeháza (1,3 M Ft, 1,8%) önkormányzatai rendelkeztek garancia- és kezességvállalásból származó kötelezettséggel.

A garancia-, és kezességvállalással összefüggésben az adós nem teljesítése miatt a 2016. évben 4 önkormányzatnak 4,4 M Ft, a 2017. évben 3 önkormányzatnak 84,9 M Ft helytállási kötelezettsége keletkezett.

A 2017. év végén fennálló garancia-, és kezességvállalás állomány az érintett két önkormányzatnál kockázatot hordozott, mert annak érvényesítése kedvezőtlenül befolyásolhatja az önkormányzat pénzügyi egyensúlyát.

3. Az önkormányzatok vagyongazdálkodása során biztosított volt-e a vagyon értékének a megőrzése?

Összegző megállapítás

Az Önkormányzatok vagyongazdálkodása során biztosított volt a vagyon értékének megőrzése, ugyanakkor a többségi önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok növekvő kötelezettségállománya és veszteséges működése kockázatot hordozott.

7. táblázat

MUTATÓK ALAKULÁSA		
Mutatók	2016. év	2017. év
Befektetett eszközök fedezettsége	98,4%	100,5%
Ingtatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok állományának változása (M Ft)	+24 441,1	+6749,1
Koncesszióba, vagyongazdálkodásba adott eszközök állományának változása (M Ft)	+10 148,3	-4996,8
Eszközpótlási mutató (tárgyi eszközök összesen)	131,9%	77,0%
Eszközpótlási mutató (ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogokra)	153,5%	84,1%

Forrás: Önkormányzatok beszámolóí

A VAGYONVÁLTOZÁS 2016-2017. években nem jelentett kockázatforrást az Önkormányzatok vagyoni helyzetére. A 2016. év január 1-jéről a 2017. év végére az Önkormányzatok könyvviteli mérleg szerinti vagyona kedvezően változott, 84 511,2 M Ft-tal (19,5%-kal), 516 798,2 M Ft-ra nőtt. A vagyon szerkezetében a 2016. és 2017. években bekövetkezett változásokat egyrészt az Önkormányzatok tulajdonában lévő ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok 8,9%-os, a koncesszióba adott eszközök 22,4%-os, a nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközök között az értékpapírok 333,8%-os, a pénzeszközök 120,5%-os és a követelések 113,4%-os növekedése okozta. A vagyon szerkezetében bekövetkezett változásokból a pénzeszközök és az értékpapírok állományának 2016. év január 1-jéről 2017. december 31-ére történő növekedése kiemelkedő volt, melyben jelentős szerepe volt az államháztartáson belülről felhalmozási célra kapott a 2017. évben fel nem használt támogatásoknak.

Az eszközök és források alakulását kiemelt mérlegsoronként a 2016-2017. években a III. számú melléklet tartalmazza. A mutatók alakulását a 7. táblázat tartalmazza. Az ellenőrzött időszakban a befektetett eszközök alakulását az 5. ábra mutatja be.

5. ábra

Forrás: Önkormányzatok beszámolói

A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközökön belül a legjelentősebb tételt képviselő ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok állománya 2016. évben 24 441,1 M Ft-tal (7,0%-kal), míg a 2017. évben 6749,1 M Ft-tal (1,8%-kal) növekedett. Az Önkormányzatok vagyonnövekedését a saját beruházási és felújítási kiadások kedvező alakulása okozta. Az ellenőrzött időszakban a befektetett eszközökön felüli eszközök összetételét a 6. ábra mutatja be.

6. ábra

Forrás: Önkormányzatok beszámolói

Az Önkormányzatoknak a vagyon értékesítéséből 2016. évben 1147,8 M Ft és a 2017. évben 1672,8 M Ft összegű bevétele keletkezett. Ezzel szemben beruházásra, felújításra, a vagyon pótlására a 2016. évben 13 239,6 M Ft-ot és a 2017. évben 30 344,9 M Ft-ot fordítottak. Az Önkormányzatok vagyongazdálkodásuk során a vagyon értékének megőrzésén felül annak növeléséről is gondoskodtak, ezzel biztosították a nemzeti vagyon megőrzését, gyarapítását.

A saját tőke a 2016. évben 98,4%-ban, a 2017. évben 100,5%-ban nyújtott fedezetet a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközökre. Az Önkormányzatoknak a 2016. évben kis mértékben szükségük volt idegen forrásokra a vagyoni eszközök megszerzéséhez, de a befektetett eszközök fedezettsége az ellenőrzött időszakban javult, így nem jelentett kockázatot a vagyongazdálkodásra. A 2016. és 2017. évben 142 önkormányzat esetében a vagyoni eszközök megszerzéséhez nem volt szükség idegen forrásra.

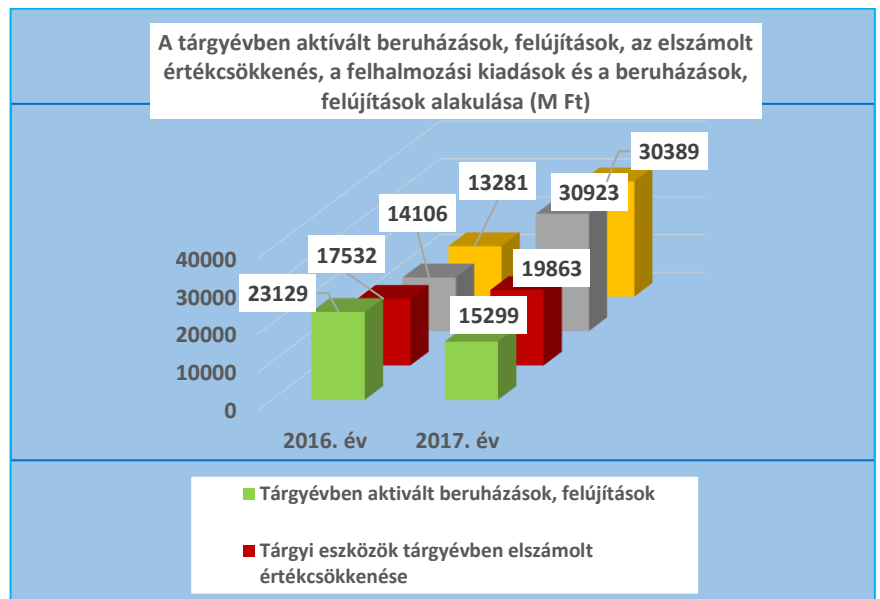
A KONCESSZIÓBA ÉS/VAGY VAGYONKEZELÉSBE ADOTT ESZKÖZÖK állománya a 2016. évben +10 148,3 M Ft-tal (44,0%) nőtt, míg a 2017. évben -4 996,8 M Ft-tal (15,0%) csökkent, melyet nagy részben a vagyonkezelésbe adás illetve visszavétel okozott. A koncesszióba és, vagy vagyonkezelésbe adott eszközök nem hordoztak kockázatot.

A BELSŐ ELADÓSODÁS az Önkormányzatok vagyongazdálkodására a 2016-2017. években nem jelentett kockázatforrást. Az Önkormányzatoknál az értékcsökkenések kompenzálásaként a szükséges vagyonpótlást jelző tárgyi eszközök eszközpótlási mutatója 2016. évben 131,9%-on, míg 2017. évben 77,0%-on alakult. Az önkormányzat tárgyi eszközeinek legnagyobb részét (2016. évben 94,7%-át, 2017. évben 92,2%-át) az ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok jelentették, amelynek eszközpótlási mutatója az ellenőrzött években 153,5% és 84,1% volt.

A 2017. évi eszközpótlás elmaradást (4563,6 M Ft) ellentétezte a befejezetlen beruházás állomány év végi magas 15 000 M Ft-ot meghaladó értéke, mely a jelentős beruházási aktivitás mellett a hosszú átfutási idejű beruházások és felújítások miatt keletkezett.

A mutatók alakulását a 7. táblázat, a tárgyévben aktivált beruházások, felújítások összegét, a tárgyi eszközök elszámolt értékcsökkenését, valamint a felhalmozási kiadások összegét a 7. ábra mutatja.

7. ábra

Forrás: Önkormányzatok beszámolói

A beruházási és felújítási kiadások aránya a befektetett eszközökhöz viszonyítva 2016. évben 3% és 2017. évben 6,8% volt, az arány jelentős növekedése kedvező volt a nemzeti vagyoni pótlására.

Az Önkormányzatok megőrizték a vagyoni értékét, a két éves ellenőrzött időszakban az értékcsökkenések kompenzálásaként a szükséges vagyoni pótlás megtörtént.

8. táblázat

MUTATÓK ALAKULÁSA		
Mutatók	2016. év	2017. év
Többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok kötelezettségei állományának változása	+5,9%	+23,5%
Többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok számának változása (db)	+11	0
Tartós részesedések állományának változása	+2,37%	+1,05%

Forrás: Önkormányzatok beszámolói

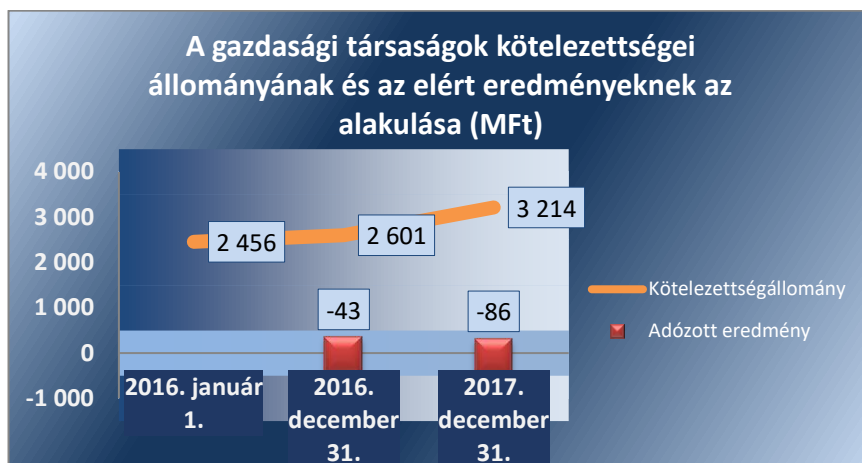
A TÖBBSÉGI ÖNKORMÁNYZATI TULAJDONBAN LÉVŐ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK kötelezettségeinek növekedése és veszteséges működése kockázatot hordozott az Önkormányzatok gazdálkodására és vagyongazdálkodására.

Az Önkormányzatok többségi és kisebbségi tulajdonú jelentő tartós részesedéseinek állománya összesen az előző évhez képest a 2016. évben 2,37%-kal, a 2017. évben 1,05%-kal emelkedett, amelyet a gazdasági társaságokban történt újabb részesedés szerzés, illetve tőkeemelés okozott. Az Önkormányzatok közül a 2016. és a 2017. évben is 197 Önkormányzat rendelkezett tartós részesedéssel, ezen belül többségi tulajdonú részesedése 2016. és 2017. évben is 56 önkormányzatnak volt.

A többségi tulajdonban lévő gazdasági társaságok (továbbiakban: gazdasági társaságok) száma a 2016. év január 1-jén 56 db volt, ami a 2016. évben 67 db-ra nőtt. 2017. évben a gazdasági társaságok száma nem változott. A mutatók alakulását a 8. táblázat tartalmazza.

A gazdasági társaságok kötelezettségei és eredményei alakulását a 8. ábra mutatja be.

8. ábra

Forrás: Önkormányzatok beszámolóí

A gazdasági társaságok kötelezettségeinek állománya a 2016. január 1-jei 2 456 M Ft-hoz képest 2016. évben 5,9%-kal, míg 2017. évben 23,5%-kal emelkedett. A kötelezettségek emelkedése – a gazdasági társaságok nemfizetése esetében – az érintett önkormányzatra helytállási kötelezettségeket háríthat. A helytállási kötelezettség pedig kockázatot jelenthet az Önkormányzatok gazdálkodására.

A gazdasági társaságok adózott eredménye 2016. évben –76,1 M Ft és 59,8 M Ft között, a 2017. évben –62,9 M Ft és 65,2 M Ft sávban alakult. Az Önkormányzatok gazdasági társaságainak együttes adózott eredménye mindkét évben negatív volt, 2016. évről a 2017. évre a változás kedvezőtlen volt, mert a veszteség -42,8 M Ft-ról - 86,3 M Ft-ra nőtt. Veszteséges volt a gazdálkodása a 2016. évben 28 db és 2017. évben 27 db gazdasági társaságnak, a veszteség összesen a két évben 178,3 M Ft illetve 202,0 M Ft volt.

A gazdasági társaságok kötelezettségének emelkedése mellett a gazdasági társaságok veszteséges működése kockázatot jelent a társaságok stabil fenntartható gazdálkodására, ezáltal pedig a közfeladat-ellátást biztosító működésére. Ez kockázatot hordoz az Önkormányzatok gazdálkodására, mert az önkormányzat a közfeladat ellátás biztosítása érdekében pótlólagos erőforrásokat bocsát a társaság rendelkezésére.

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLET: FOGALOMTÁR

adósságszolgálat	Az adósság tőkerészének és az esedékes kamat együttes összegének törlesztése.
belső eladósodás kockázatforrás	Kockázatforrást jelent, ha az értékcsökkenések kompenzálásaként a szükséges vagyonpótlás nem történt meg, ha romlott az eszközök állaga, mert az rejtett eladósodást jelent.
beruházás	A tárgyi eszköz beszerzése, létesítése, saját vállalkozásban történő előállítás, a beszerzett tárgyi eszköz üzembe helyezése. A beruházás a meglévő tárgyi eszköz bővítését, rendeltetésének megváltoztatását, átalakítását, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelését eredményező tevékenység. (Forrás: Számv. tv. ⁶ 3. § (4) bekezdés 7. pontja)
CLF módszer	Az önkormányzatok költségvetése elemzésének módszere, amely a pénzügyi kapacitás (nettó működési jövedelem) fogalmát helyezi a középpontba. A módszer következetesen elkülöníti a folyó és a felhalmozási költségvetés bevételeit és kiadásait, azok költségvetési egyenlegeit. Bizonyos mértékig a vállalati gazdálkodás logikai elemeit érvényesíti az önkormányzatok pénzügyi, jövedelmi helyzetének vizsgálata során.
eladósodás kockázatforrás	Az államháztartás önkormányzati alrendszerében felhalmozott adósság állam részéről történő kiegyenlítését, illetve átvállalását követően az önkormányzatok kiemelt feladata, egyben felelőssége az adósságállomány újratermelődésének megakadályozása. Kockázatforrást jelent, ha az önkormányzat kötelezettségei emelkednek, a mérlegben az idegen források aránya nő, az adósságkonszolidációt – helyi önkormányzatok adósságának állam által történő átvállalása – követően a gazdálkodás újra eladósodási pályára áll. Az eladósodás a pénzügyi gazdálkodás egyenes következménye, ugyanakkor hatással is van rá a folyó adósságszolgálat teljesítésén keresztül
eszközpótlási mutató	A tárgyi eszközállomány elemzéséhez használt mutató, amely megmutatja, hogy az üzembe helyezett beruházások milyen hányadát képezi az elszámolt értékcsökkenésnek. Számításakor tárgyévben üzembe helyezett beruházások, felújítások értékét a tárgyi eszközök tárgyévben elszámolt értékcsökkenéséhez kell viszonyítani.
felhalmozási bevétel	Az önkormányzatok tárgyévi felhalmozási célú költségvetési bevételei.
felhalmozási kiadás	Az önkormányzatok tárgyévi felhalmozási célú költségvetési kiadásai.
felhalmozási kiadások és finanszírozása kockázatforrás	Kockázatforrást jelent az erőn felüli beruházási aktivitás, illetve ha a folyamatban lévő felhalmozási feladatok finanszírozásához szükséges pénzügyi forrás nem áll az önkormányzat rendelkezésére.
felújítás	Az elhasználdott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló időszakonként visszatérő olyan tevékenység, melynek során az eszköz élettartama megnövekszik, minősége, használata jelentősen javul, így a pótlólagos ráfordításból a jövőben gazdasági előnyök származnak. (Forrás: Számv. tv. 3. § (4) bekezdés 8. pontja)
finanszírozás kockázatforrás	Kockázatforrást jelent, ha az önkormányzat nem rendelkezik megfelelő fedezettel a külső források adósságszolgálatának teljesítéséhez, ami hosszútávon vagyonfeléléshez vagy adósságspirálhoz vezethet.
folyó bevétel	Az önkormányzatok tárgyévi működési célú költségvetési bevételei
folyó kiadás	Az önkormányzatok tárgyévi működési célú költségvetési kiadásai
folyó költségvetés egyenlege	A folyó költségvetés egyenlege, azaz a működési jövedelem megmutatja, hogy az önkormányzat éves folyó bevétele fedezetet biztosít-e a kötelező és önként vállalt fel-

	adatellátáshoz kapcsolódó éves folyó kiadására. A működési jövedelem negatív értéke pénzügyileg fenntarthatatlan helyzetet jelez. A mutató pozitív értéke megtakarítást mutat, amely forrásul szolgálhat az Önkormányzat fennálló kötelezettségei megfizetéséhez, valamint fejlesztéséhez.
garancia- és kezességvállalás kockázatforrás	Kockázatforrást jelent, ha a szerződés kötelezettje a szerződésben vállalt kötelezettségeit nem teljesíti a jogosultnak, mert azokért a kezes köteles helytállni. A garancia- és kezességvállalások függő kötelezettségként kockázatot jelentenek az önkormányzat költségvetésére, ezen keresztül a közfeladatok ellátására.
garanciavállalás	Olyan kötelezettségvállalás, ahol a garanciát vállaló valamely jövőbeni esemény bekövetkezésekor, a szerződésben meghatározott feltételek beálltakor a garancia kedvezményezettje számára meghatározott összegig, meghatározott időpontig, felszólításra azonnal fizet.
helyénvalósági ellenőrzés	A helyénvalósági ellenőrzés a megfelelőségi ellenőrzés azon altípusa, amelyet azokban az esetekben kell alkalmazni, amelyekre jogszabályi előírások nem alkalmazhatóak, illetve amennyiben egyes kérdések megítélésénél nyilvánvaló jogszabályi hiányosságok vannak. Helyénvalósági ellenőrzés során a Számvevőszéknek a közsféra szilárd gazdálkodására és a köztisztviselők magatartására vonatkozó általános alapelvek mentén kell az ellenőrzést lefolytatni.
kezességvállalás	Szerződésben vállalt olyan kötelezettség, amelyben a kezes arra vállal kötelezettséget, hogy ha a szerződés kötelezettje nem teljesíti a kezes maga fog helyette teljesíteni a jogosultnak. (Forrás: Ptk. 6:416.§).
kockázatforrás	A kockázatok kiváltó okait kockázatforrásnak nevezzük. Első lépésben azonosítjuk a nyomon követhető kockázatokot, majd a kockázatos területeket és a kiváltó okokat (kockázatforrásokat). Kockázatként azonosítjuk, ha az önkormányzat hosszú távon nem képes a törvényben meghatározott feladatait ellátni, költségvetése változatlan formában nem fenntartható. A kockázat értékelésének célja annak megállapítása, hogy a pénzügyi gazdálkodás, eladósodás, vagyongazdálkodás kockázati területek milyen mértékben befolyásolják, veszélyeztetik az önkormányzat működését, a közfeladatok ellátását. A három kockázati terület minősítéséhez összesen 10 kockázatforrást rendelünk.
koncesszió	Az állam, illetőleg az önkormányzat (önkormányzati társulás) kizárólagos tulajdonában lévő vagyontárgyak birtoklásának, használatának és hasznosításának, valamint a koncesszió-köteles tevékenységek gyakorlásának jogát, visszerhes szerződéssel, időlegesen úgy engedi át, hogy a jogosultnak részleges piaci monopóliumot biztosít.
koncessziós szerződés	A koncessziós szerződés olyan visszerhes szerződés, amelyben az állam vagy az önkormányzat a törvényben meghatározott tevékenységek gyakorlásának a jogát időlegesen úgy engedi át, hogy a jogosultnak részleges piaci monopóliumot biztosít.
kötvény	Hosszabb lejáratra szóló, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír. A kötvényben a kibocsátó arra kötelezi magát, hogy a kötvényben megjelölt pénzösszegnek az előre meghatározott kamatát vagy egyéb jutalékait, továbbá az adott pénzösszeget a kötvény mindenkorai tulajdonosának, illetve jogosultjának a megjelölt időben és módon megfizeti.
közfeladat	A közfeladat a jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat. A közfeladatok ellátása költségvetési szervek alapításával és működtetésével vagy az azok ellátásához szükséges pénzügyi fedezet e törvényben (Áht.) meghatározott eszközökkel, részben vagy egészben történő biztosításával valósul meg. A közfeladatok ellátásában államháztartáson kívüli szervezet jogszabályban meghatározott rendben közreműködhet. (Forrás: Áht. 3/A. § (1)-(2) bekezdés, 2015. január 1-jétől)
közfeladatok finanszírozási struktúrája kockázatforrás	Kockázatforrást jelent, ha az önkormányzat pénzügyi helyzete jelentős függőséget mutat a külső körülményektől (adóbevételektől, kiegészítő állami támogatásoktól). A

	<p>közfeladatok finanszírozási struktúrája nem kielégítő, ha a működési bevételek nem fedezik teljes mértékben az ellátott közfeladatokat.</p>
nettó működési jövedelem	<p>A nettó működési jövedelem a jövedelemtermelő képességet méri. Megmutatja a működési bevételekből a működési kiadások és a hitelek tőketörlesztésének kifizetése után fennmaradó jövedelmet.</p>
önkormányzat	<p>A helyi önkormányzat jogi személy. Az önkormányzati feladatok ellátását a képviselő-testület és szervei biztosítják. A képviselőtestület szervei: a polgármester, a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke, a képviselő-testület bizottságai, a részönkormányzat testülete, a polgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal, a jegyző, továbbá a társulás. A képviselő-testület a feladatkörébe tartozó közszolgáltatások ellátására - jogszabályban meghatározottak szerint - költségvetési szervet, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény szerinti gazdálkodó szervezetet (a továbbiakban: gazdálkodó szervezet), nonprofit szervezetet és egyéb szervezetet (a továbbiakban együtt: intézmény) alapíthat, továbbá szerződést köthet természetes és jogi személlyel vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettel. (Forrás: Mötv.⁷ 41. § (1), (2), (6) bekezdései)</p>
önkormányzat rendkívüli támogatása	<p>A 2015-2016. években a megyei önkormányzatok rendkívüli támogatása, a települési önkormányzatok rendkívüli támogatása és a tartósan fizetéseképtelen helyzetbe került helyi önkormányzatok adósságrendezésére irányuló hitelfelvétel visszerthes kamattámogatása, a pénzügyi gondnok díja.</p>
pénzügyintézetek felé történő eladósodás kockázatforrás	<p>Kockázatforrásnak tekintettük, ha az önkormányzat (újból) adósságot keletkeztet, ami a kivételektől eltekintve a 2012. évtől kormányengedély-köteles. A pénzügyintézetekkel szemben fennálló kötelezettségek esetén olyan függőségi viszony jöhet létre, ahol az önkormányzat pénzügyi helyzete olyan külső körülmények hatására változhat, amely kizárólag a bank egyoldalú döntésén múlik.</p>
szállítók felé történő eladósodás kockázatforrás	<p>Kockázatforrást jelent, ha az önkormányzat növeli a dologi, felújítási, beruházási kötelezettségeit (szállítókkal szemben fennálló tartozásait), ami burkolt hitelezésnek minősülhet, és az elismert kötelezettségeit átmenetileg vagy véglegesen nem tudja határidőre teljesíteni.</p>
többségi önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok kockázatforrás vagyongazdálkodás	<p>Kockázatforrást jelent, hogy az önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok adósságállományáért a tulajdonos önkormányzatot helytállási kötelezettség terheli.</p> <p>A nemzeti vagyongazdálkodás feladata a nemzeti vagyon rendeltetésének megfelelő, az állam, az önkormányzat mindenkor teherbíró képességéhez igazodó, elsődlegesen a közfeladatok ellátásához és a mindenkor társadalmi szükségletek kielégítéséhez szükséges, egységes elveken alapuló, átlátható, hatékony és költségtakarékos működtetése, értékének megőrzése, állagának védelme, értéknövelő használata, hasznosítása, gyarapítása, továbbá az állam vagy a helyi önkormányzat feladatának ellátása szempontjából feleslegessé váló vagyontárgyak elidegenítése. (Forrás: Nvtv. 7. § (2) bekezdése)</p>
vagyonváltozás kockázatforrás	<p>Kockázatforrásként értékeltük, ha csökken a nemzeti vagyon, ha az önkormányzatok a vagyonértékesítésből származó bevételeket nem beruházásokra, a vagyon pótlására fordítják.</p>

■ II. SZ. MELLÉKLET: AZ ELLENŐRZÉSI KRITÉRIUMOK MÓDSZERTANA ÉS ÉRTÉKELÉSE

Az ellenőrzés tárgya: Az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatósága, a törvényben előírt feladatok ellátása, az önkormányzatnál észlelt negatív tendenciák okainak feltárása, amely az ellenőrzési kritériumok alapján kerül értékelésre.

Az ellenőrzési kritériumok meghatározása során első lépésben azonosításra kerültek az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatóságának, a törvényben előírt feladatok ellátásának kockázatos területei és a kiváltó okai (kockázatforrások), amelyekhez minden esetben mutatószám került hozzárendelésre. A mutatószámok között a viszonyszámok (relatív mutatószámok) és az abszolút adatok (abszolút mutatószámok) egyaránt megtalálhatóak, amelyekhez a Magyar Államkincstár által szolgáltatott adatállományok (kötségvetési beszámolók, időközi költségvetési jelentések, mérlegjelentések adatait) kerültek felhasználásra.

Az egyes kockázati területek és kockázatforrások minősítése „pontozásos módszerrel” a mutatószámok értékelése alapján történt.

- Első lépésben **a mutatószámok értékelésére és egy háromelemű skálán történő elhelyezésére került sor.** Az értékelés (a kategória határok meghatározása) elsődlegesen a mutatószámok közgazdasági értelmezése alapján, az Állami Számvevőszék ellenőrzési tapasztalatait felhasználva történt. Az értékelések alapján **egy-egy mutató alacsony besorolás esetén 0 pontot, közepes esetén 1 pontot, magas kockázatjelzés esetén 2 pontot kapott.** (Pl.: ha a működési kiadások fedezettsége mutató 90% alatti volt, akkor magas kockázati besorolást, 2 pontot, ha 100% feletti volt akkor alacsony besorolást, 0 pontot kapott.) *A %-ban kifejezett mutatók kockázati besorolására a pontos (több tizedes jegy) értékek alapján került sor, ugyanakkor az önkormányzati riport a mutatókat egy, illetve esetenként két tizedes számjegyig mutatja be.*
- Annak érdekében, hogy a kockázatforrások minősítésénél a lényeges mutatók értéke legyen a meghatározó a jellegzetes mutatókéval szemben, **a mutatószámok súlyozására került sor***. A súlyok mértékének megválasztásakor az **elsődleges mutatókat középértéknek tekintve 1-es súly mellérendelése[†]** történt. **A főmutató súlya** az elsődleges mutatók súlyának **kétszeresében**, míg a **másodlagos mutatók súlya** az elsődleges mutatók súlyának **felében került meghatározásra.** (Pl.: a kockázatforrás minősítéséhez a működési kiadások fedezettségét főmutatóként vették figyelembe, ezért 2-es súlyt rendeltek hozzá. Így ha a mutató kockázati besorolása magas volt, a magas kockázati besoroláshoz rendelt 2 pontot szorozták a főmutatóhoz rendelt 2-es súlyszámmal és az elért pontszám 4, míg alacsony besorolás esetén a besoroláshoz rendelt 0 pontot szorozva a főmutatóhoz rendelt 2-es súlyszámmal elért pontszám 0 volt.)
- Ezt követően **került sor** az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatóságának, a törvényben előírt feladatok ellátásának kockázatához rendelt **kockázati területek és kockázatforrások értékelési ponthatárainak meghatározására** oly módon, hogy **kockázatforrásonként** a mutatószámok súlyozott értékelésével **elérhető összes pontszám három egyenlő részre (alacsony, közepes, magas) osztása történt meg.** (Pl.: A közfeladatok finanszírozási struktúrája kockázatforrás 1 db főmutató, 2 db elsődleges mutató és további 2 db másodlagos mutató alakulása alapján került értékelésre. A mutatók magas kockázati besorolása esetén – a súlyozást követően – elérhető legmagasabb pontszám 10 volt. Ezt három egyenlő részre osztva kerültek meghatározásra a közfeladatok finanszírozási struktúrájának értékelési ponthatárai, amely 0-3,32 pontig alacsony, 3,33-6,66 pontig közepes, 6,67-10 pont között magas kockázati minősítést kapott.)
- Az egyes **kockázatforrások értékelésekor** a kockázatforráshoz rendelt **mutatószámok** – súlyozással kapott – **értékeinek összesítése és** a kialakított értékelési ponthatárok szerinti **minősítése történt meg.** (Pl.: egy önkormányzat minősítésekor a közfeladatok finanszírozási struktúrája kockázatforráshoz rendelt 5 db

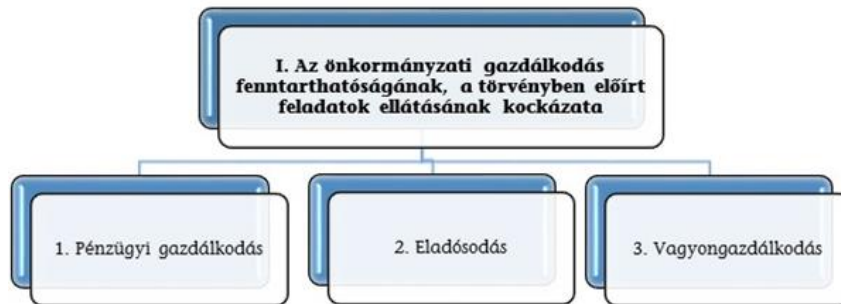
* A súlyozás kifejezi, hogy az alkalmazott mutatószámok egymáshoz képest milyen mértékben járulnak hozzá az adott kockázatforrás értékeléséhez.

† Egy esetben a banki kötelezettségállomány mérlegfőösszeghez mért nagysága mutatónál a kockázatforrás kiegyensúlyozottabb megítélése érdekében az 1-es súlyozás helyett 1,5-ös súlyozás került alkalmazásra..

mutató – fentiekben bemutatott – értékelésével elért összes pontszám 7 volt, akkor a kockázatforrás a hármas skálán a 6,67-10 pont közé került, így magas minősítést kapott.)

- Az egyes **kockázati területek minősítése hasonlóan történt**. Az egyes kockázati területeket meghatározó **kockázatforrások pontjainak aggregálását követően**, a kockázati területen elérhető összes pont három egyenlő részre osztásával kialakított skálán történő **értékelésére került sor**. Ha azonban a kockázatforrások közül legalább egy magas kockázati besorolást ért el, akkor a pontozás szerinti értékeléstől eltérően, a kockázati terület besorolása közepes kockázati minősítésűre módosult.

Az ellenőrzés tárgyának, az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatóságának, a törvényben előírt feladatok ellátásának értékelése:

A három kockázati terület együttes értékelése alapján az alábbi mátrix segítségével kerül meghatározásra az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatóságának, a törvényben előírt feladatok ellátásának értékelése a következők szerint:

I. Az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatóságának, a törvényben előírt feladatok ellátásának kockázata	Alacsony 0	Közepes 1					Magas 2			
1. Pénzügyi gazdálkodás	3 alacsony	2 alacsony 1 közepes	1 alacsony 2 közepes	2 alacsony 1 magas	1 alacsony 1 közepes 1 magas	3 közepes	1 alacsony 2 magas	2 közepes 1 magas	1 közepes 2 magas	3 magas
2. Eladósodás										
3. Vagyongazdálkodás										

■ III. SZ. MELLÉKLET: AZ ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ALAKULÁSA KIEMELT MÉRLEGSORONKÉNT A 2016-2017. ÉVEKBEN (E FT⁸)
Az Önkormányzatok 2016-2017. évi mérlegeinek adatai

Megnevezés	2016. január 1.	2016. december 31.	2017. december 31.
Befektetett eszközök /NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ BEFEK- TETETT ESZKÖZÖK	399 129 812	430 452 764	445 045 843
NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓ- ESZKÖZÖK	1 171 036	3 229 172	5 080 476
PÉNZESZKÖZÖK	22 585 826	27 066 543	49 798 795
KÖVETELÉSEK	6 976 470	10 463 293	14 891 196
EGYÉB SAJÁTOS ESZKÖZOLDALI ELSZÁ- MOLÁSOK	1 550 447	522 573	1 372 827
AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	873 436	571 693	609 065
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	432 287 027	472 306 038	516 798 204
SAJÁT TŐKE	400 830 729	423 767 603	447 314 383
KÖTELEZETTSÉGEK	6 428 671	6 170 995	6 945 456
EGYÉB SAJÁTOS FORRÁSOLDALI ELSZÁ- MOLÁSOK			
PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	25 027 627	42 367 440	62 538 365
FORRÁSOK ÖSSZESEN	432 287 027	472 306 038	516 798 204

■ IV. SZ. MELLÉKLET: PÉNZÜGYI EGYENSÚLYI HELYZET CLF MÓDSZER SZERINTI ÉRTÉKELÉSE A 2016-2017. ÉVEKBEN (E FT)

1. FOLYÓ KÖLTSÉGVETÉS	2016. év	2017. év	Változás [%] (2017-2016) / 2016
1.1.1. Saját működési bevételek tulajdonosi bevételek nélkül	29 106 913	30 408 174	4,47%
1.1.2. Költségvetési támogatások a működőképesség megőrzését szolgáló kiegészítő támogatások nélkül	40 968 362	42 613 027	4,01%
1.1.3. Átengedett bevételek	1 630 163	1 709 472	4,87%
1.1.4. Államháztartáson belülről kapott támogatások	19 097 957	17 697 835	-7,33%
1.1.5. EU-tól és külföldről kapott bevételek	20 234	8 377	-58,60%
1.1.6. Államháztartáson kívülről kapott bevételek	447 612	253 232	-43,43%
1.1.7. Hozam- és kamatbevételek (2014-ben a működési rész csak az önkormányzat nyilvántartása alapján pontosítható)	93 414	139 649	49,49%
1.1.8. Kölcsönök visszatérülése, igénybevétele	140 887	170 584	21,08%
1.1.9. A működőképesség megőrzését szolgáló kiegészítő támogatások	603 113	806 448	33,71%
1.1. Folyó bevételek (1.1.1.+1.1.2.+1.1.3.+1.1.4.+1.1.5.+1.1.6.+1.1.7.+1.1.8.+1.1.9.)	92 108 657	93 806 797	1,84%
1.2.1. Működési kiadások kamatkiadások nélkül	74 046 204	74 970 341	1,25%
1.2.2. Államháztartáson belültre átadott pénzeszközök	4 185 685	4 395 177	5,00%
1.2.3.1. vállalkozásoknak	1 052 603	981 720	-6,73%
1.2.3.2. EU-nak, illetve külföldre	1 300	9 060	596,90%
1.2.3.3. magánszemélyeknek	3 013 246	2 785 283	-7,57%
1.2.3.4. non-profit szervezeteknek	1 591 550	1 496 446	-5,98%
1.2.3. Transzferkiadások	5 658 698	5 272 508	-6,82%
1.2.4. Kamatkiadások	131 039	83 045	-36,63%
1.2.5. Kölcsönök nyújtása, törlesztése	247 367	176 643	-28,59%
1.2. Folyó kiadások (1.2.1.+1.2.2.+1.2.3.+1.2.4.+1.2.5.)	84 268 993	84 897 714	0,75%
1.3. Folyó költségvetés egyenlege, működési jövedelem (1.1. – 1.2.)	7 839 664	8 909 083	13,64%
2. FELHALMOZÁSI KÖLTSÉGVETÉS			
2.1.1. Saját tőkebevételek	1 150 416	1 674 003	45,51%
2.1.2. Költségvetési támogatások	7 022 761	4 159 368	-40,77%
2.1.3. Államháztartáson belülről kapott támogatások	2 533 559	41 432 234	1535,34%
2.1.4. EU-tól és külföldről kapott támogatások	46 751	11 105	-76,25%
2.1.5. Államháztartáson kívülről kapott bevételek	1 153 770	697 407	-39,55%
2.1.6. Hozam- és kamatbevételek (2014-ben (02/196+02/200-ből a felhalmozási rész csak az önkormányzat nyilvántartása alapján pontosítható)	0	0	0,00%
2.1.7. Kölcsönök visszatérülése, igénybevétele	422 517	97 541	-76,91%
2.1. Felhalmozási bevételek (2.1.1.+2.1.2.+2.1.3.+2.1.4.+2.1.5.+2.1.6.+2.1.7.)	12 329 774	48 071 658	289,88%
2.2.1. Saját beruházási kiadás áfával	7 837 407	18 737 809	139,08%
2.2.2. Saját felújítási kiadás áfával	5 402 156	11 607 060	114,86%
2.2.3. Államháztartáson belültre átadott pénzeszközök	357 249	99 593	-72,12%

2.2.4. EU-nak és külföldnek adott pénzeszközök	94 113	3 408	-96,38%
2.2.5. Államháztartáson kívülre adott pénzeszközök	283 633	370 621	30,67%
2.2.6. Befektetéssel kapcsolatos kiadások	41 604	44 236	6,33%
2.2.7. Kamatkiadások (2014-ben 01/51+01/54-ből a felhalmozási rész csak az önkormányzat nyilvántartása alapján pontosítható)	0	0	0,00%
2.2.8. Kölcsönök nyújtása, törlesztése	90 134	60 208	-33,20%
2.2. Felhalmozási kiadások (2.2.1.+2.2.2.+2.2.3.+2.2.4.+2.2.5.+2.2.6.+2.2.7.+2.2.8.+2.2.9.)	14 106 296	30 922 936	119,21%
2.3. Felhalmozási költségvetés egyenlege (2.1. – 2.2.)	-1 776 523	17 148 723	1065,30%
3. FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK NÉLKÜLI (GFS) POZÍCIÓ (1.3.+2.3.)	6 063 141	26 057 806	329,77%
4. FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK			
4.1. Hitelfelvétel	1 340 314	882 326	-34,17%
4.2. Hiteltörlesztés	1 334 582	926 739	-30,56%
4.3. Forgatási és befektetési célú értékpapírok kibocsátása	0	0	0,00%
4.4. Forgatási és befektetési célú értékpapírok beváltása	0	0	0,00%
4.5. Forgatási és befektetési célú értékpapírok értékesítése	1 502 746	4 507 046	199,92%
4.6. Forgatási és befektetési célú értékpapírok vásárlása	3 640 289	7 563 639	107,78%
4.7. Egyéb finanszírozási bevételek	13 812 219	16 525 051	19,64%
4.8. Egyéb finanszírozási kiadások	13 847 401	16 167 334	16,75%
4.9. Finanszírozási műveletek egyenlege (4.1.-4.2.+4.3.-4.4.+4.5.-4.6.+4.7.-4.8.)	-2 166 993	-2 743 289	-26,59%
5. TÁRGYÉVI PÉNZÜGYI POZÍCIÓ (1.3.+ 2.3.+4.9.)	3 896 148	23 314 517	498,40%
6. NETTÓ MŰKÖDÉSI JÖVEDELEM (működési jövedelem (1.3.) - tőketörlesztés (4.2+4.4))	6 505 081	7 982 344	22,71%
* Az önkormányzat bevételei nem tartalmazzák az előző évi pénzmaradvány igénybevételét.			
Tájékoztató adat: Maradvány igénybevétele	21 383 004	25 352 173	

■ V. SZ. MELLÉKLET: AZ ÖNKORMÁNYZATOK 2016-2017. ÉVI FŐBB MUTATÓINAK ÉS KOCKÁZATI TERÜLETEINEK ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉSE

Összefoglaló értékelés				
Azonosított kockázatok (értékelése: Magas=M / Közepes=K / Alacsony=A)	A kiválasztott önkormányzatok 2016. évi kockázati besorolása és pontozása		A kiválasztott önkormányzatok 2017. évi kockázati besorolása és pontozása	
I. Az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatóságának, a törvényben előírt feladatok ellátásának kockázata	A		A	
1. Pénzügyi gazdálkodás	A	3,0	1,0	A
1.1 Közfeladatok finanszírozási struktúrája	A	1,0	1,0	A
1.2 Felhalmozási kiadások és finanszírozása	K	2,0	0,0	A
1.3 Finanszírozás	A	0,0	0,0	A
2. Eladósodás	A	9,5	10,5	A
2.1 Adósságkonszolidációt követő időszakban bekövetkező eladósodás	A	2,0	2,0	A
2.2 Szállítók felé történő eladósodás	K	4,5	6,5	K
2.3 Pénzintézet felé történő eladósodás	A	1,0	0,0	A
2.4 Garancia- és kezességvállalás	K	2,0	2,0	K
3. Vagyongazdálkodás	A	4,5	4,0	A
3.1 Vagyónváltás	K	2,0	0,0	A
3.2 Belső eladósodás	A	0,0	0,0	A
3.3 Többségi önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok	K	2,5	4,0	K

■ VI. SZ. MELLÉKLET: AZ ÖNKORMÁNYZATOK 2016-2017. ÉVI FŐBB MUTATÓINAK ÉS KOCKÁZATI TERÜLETEINEK RÉSZLETES ÉRTÉKELÉSE

Kockázat/Kockázati területek /Kockázatforrások/Mutatók	Mutatók értéke 2016.12.31.	Kockázati besorolás 2015. év	Mutatók értéke 2017.12.31.	Kockázati besorolás 2016. év
I. Az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatóságának, a törvényben előírt feladatok ellátásának kockázata		A		A
1. Pénzügyi gazdálkodás		A		A
1.1 Közfeladatok finanszírozási struktúrája		A		A
Működési kiadások fedezettsége	109,30%	A	110,49%	A
Önkormányzati rendkívüli támogatás aránya	0,65%	K	0,86%	K
Adóbevételek működési bevételeken belüli arányának változása	-		+1,01%	A
Adóbevételek állományának változása	-		+6,67%	A
Helyi iparüzési adóbevételek állományának változása	-		+6,64%	A
1.2 Felhalmozási kiadások és finanszírozása		K		A
Felhalmozási kiadások fedezettsége	87,41%	K	155,46%	A
1.3 Finanszírozás		A		A
Törlesztés fedezettségének aránya	17,02%	A	10,40%	A
Nettó működési jövedelem változása	-		+23,19%	A
2. Eladósodás		A		A
2.1 Adósságkonszolidációt követő időszakban bekövetkező eladósodás		A		A
Eladósodási mutató	1,31%	A	1,34%	A
Eladósodási mutató változása	-0,18%	K	+0,04%	K
Tárgyévi pénzügyi pozíció változása	-		+502,11%	A
2.2 Szállítók felé történő eladósodás		K		K
Kötelezettségek dologi, felújítási beruházási kiadásokra állomány változása	-10,16%	A	+6,04%	K
90 napon túli lejárt kötelezettségek állományának aránya (az összes kötelezettség állományból)	0,62%	M	0,52%	M
Lejárt dologi, felújítási beruházási kiadásokkal kapcsolatos kötelezettségek állomány aránya (az összes kötelezettség állományból)	8,79%	K	10,86%	K
Lejárt dologi, felújítási beruházási kiadásokkal kapcsolatos kötelezettségek állomány változása	+87,98%	M	+30,95%	M

Lejárt dologi kiadásokkal kapcsolatos kötelezettségek állomány aránya a dologi kiadások egy havi átlagához viszonyítva	5,35%	K	6,95%	K
2.3 Pénzintézet felé történt eladósodás		A		A
Banki kötelezettségállomány mérlegfőösszeghez mért nagysága	0,14%	A	0,13%	A
Banki kötelezettségek (rövid és hosszúlejáratú hitelek és kötvénykibocsátásból származó tartozások) állományának változása	-17,01%	A	-0,99%	A
Tárgyévben kormányzati jóváhagyással megkötött hosszú lejáratú adósságot keletkeztető ügyletek darabszáma	2	M	0	A
...ügyletek értéke (E Ft)	9365,400	A	0,000	A
Tárgyévben megkötött, kormányzati hozzájáruláshoz nem kötött, hosszúlejáratú adósságot keletkeztető ügyletek darabszáma	0	A	0	A
... ügyletek értéke (E Ft)	0,000	A	0,000	A
2.4 Garancia- és kezességvállalás		K		K
Garancia és kezességvállalások állománya (E Ft)	250 224,957	K	70 653,958	K
3. Vagyongazdálkodás		A		A
3.1 Vagyonszerzés		K		A
Befektetett eszközök fedezettsége	98,45%	K	100,51%	A
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok állományának változása (E Ft)	+24 441 088	A	+6 749 133	A
Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök állományának változása (E Ft)	+10148295	M	-4991857	A
3.2 Belső eladósodás		A		A
Eszközptótlási mutató (tárgyi eszközök összesen)	131,93%	A	77,02%	A
Eszközptótlási mutató (ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogokra)	153,53%	A	84,09%	A
3.3 Többségi önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok		K		K
Többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok kötelezettségei állományának változása	+5,9%	A	+23,5%	K
...gazdasági társaságok számának változása (db)	+11	M	0	K
Tartós részesedések állományának változása	+2,37%	K	+1,05%	M

■ VII. SZ. MELLÉKLET: MONITORING ALÁ VONT ÖNKORMÁNYZATOK

sorszám	A település (községi önkormányzat) neve:	sorszám	A település (községi önkormányzat) neve:
1	ABASÁR KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	45	DOMONY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
2	ADÁCS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	46	DÖGE KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
3	ÁGASEGYHÁZA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	47	DUNABOGDÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
4	AKASZTÓ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	48	DUSNOK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
5	ALATTYÁN KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	49	EBES KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
6	ALMÁSFÜZITŐ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	50	ECSÉD KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
7	ANDORNAKTÁLYA KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	51	ERDŐKERTES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
8	APAGY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT	52	ERDŐTELEK KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
9	APÁTFALVA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	53	ÉRSEKCSANÁD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
10	APC KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	54	ÉRSEKVADKERT KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
11	ARNÓT KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	55	FARKASLYUK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
12	BAJ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	56	FARMOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
13	BAKS KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	57	FÉNYESLITKE KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
14	BALÁSTYA KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	58	FERTŐRÁKOS KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
15	BALATONFENYVES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	59	FORRÁSKÚT KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
16	BALATONSZABADI KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	60	FÜLÖPSZÁLLÁS KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
17	BALLÓSZÖG KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	61	GALGAHÉVÍZ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
18	BARACSKA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	62	GÉGÉNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
19	BÁTYA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	63	GENCSAPÁTI KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
20	BÉKÉSSÁMSON KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	64	GOMBA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
21	BESENYŐTELEK KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	65	GÖNYŰ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
22	BIHARNAGYBAJOM KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	66	GÖRBEHÁZA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
23	BOCSKAIKERT KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	67	GYÖNGYÖSHALÁSZ KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
24	BOGÁCS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	68	GYÓRSZEMERE KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
25	BOLDOG KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	69	GYŐRÚJBARÁT KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
26	BŐCS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	70	GYÓRZÁMOLY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
27	BŐNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	71	HAJDÚBAGOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
28	BUJ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	72	HAJDÚSZOVÁT KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
29	BUJÁK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	73	HARSÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
30	CEGLÉDBERCEL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	74	HERCEGHALOM KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
31	CSÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	75	HERCEGSZÁNTÓ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
32	CSANYTELEK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	76	HÉVÍZGYÖRK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
33	CSÁSZÁRTÖLTÉS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	77	HIDAS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
34	CSEMŐ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	78	HOSSZÚHETÉNY KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
35	CSENGŐD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	79	IKLAD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
36	CSERKESZŐLŐ KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	80	IREGSZEMCSE KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
37	CSOBÁNKA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	81	JAKABSZÁLLÁS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
38	CSÖRÖG KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	82	JÁNOSHIDA KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
39	DÁNSZENTMIKLÓS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	83	JÁSZALSÓSZENTGYÖRGY KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
40	DÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	84	JÁSZDÓZSA KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
41	DÁVOD ÖNKORMÁNYZAT	85	JÁSZJÁKÓHALMA KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
42	DÉLEGYHÁZA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	86	JÁSZKARAJENŐ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
43	DESZK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	87	JOBÁGYI KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
44	DIÓSJENŐ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	88	KAKUCS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

sorszám	A település (községi önkormányzat) neve:	sorszám	A település (községi önkormányzat) neve:
89	KÁNTORJÁNOSI KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	133	NYÍRMIHÁLYDI KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
90	KARÁCSOND KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	134	NYÍRTASS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
91	KECSKÉD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	135	NYÍRVASVÁRI KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
92	KELEBIA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	136	NYÚL KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
93	KENGYEL KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	137	ÓFEHÉRTÓ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
94	KESZTÖLC KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	138	ÓNOD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
95	KISSZÁLLÁS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	139	ÓPÁLYI KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
96	KOCS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	140	ÓPUSZTASZER KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
97	KOCSORD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	141	ŐSI KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
98	KÓKA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	142	ÖTTEVÉNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
99	KONYÁR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	143	PÁND KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
100	KÓPHÁZA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	144	PÁTROHA KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
101	KORONCÓ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	145	PÁTY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
102	KOSD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT	146	PÁZMÁND KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
103	KÓTAJ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	147	PERBÁL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
104	KÖRNYE KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	148	PETŐFIBÁNYA KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
105	KÖRÖSTARCSA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	149	PILISBOROSJENŐ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
106	KULCS KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	150	PILISMARÓT KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
107	KUNFEHÉRTÓ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	151	PILISSZÁNTÓ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
108	LOVASBERÉNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	152	PILISSZENTIVÁN KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
109	MÁD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	153	PILISSZENTKERESZT KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
110	MADARAS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	154	PÓCSMEGYER KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
111	MAGYARBÁNHEGYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	155	PUSZTAVÁM KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
112	MÁLYI KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	156	RÁBAPATONA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
113	MAROSLELE KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	157	RÁCKERESZTÚR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
114	MENDE KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	158	RÁKÓCZIÚJFALU KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
115	MEZŐZOMBOR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	159	ROMHÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
116	MIKÉPÉRC KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	160	RÖSZKE KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
117	MONORIERDŐ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	161	SAJÓKAZA KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
118	MONOSTORPÁLYI KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	162	SAJÓLÁD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
119	MOSONSZENTMIKLÓS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	163	SAJÓSZÖGED KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
120	NAGYDOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	164	SÁRISÁP KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
121	NAGYHEGYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	165	SÁRKERESZTÚR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
122	NAGYTARCSA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	166	SÁRSZENTMIHÁLY KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
123	NASZÁLY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	167	SÜTTŐ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
124	NYÁRLŐRINC KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	168	SZABADEGYHÁZA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
125	NYÍRACSÁD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	169	SZABADKÍGYÓS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
126	NYÍRBOGDÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	170	SZAJOL KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
127	NYÍRCSAHOLY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	171	SZAKOLY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
128	NYÍRGYULAJ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	172	SZALKSZENTMÁRTON KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
129	NYÍRKARÁSZ KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	173	SZANK KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
130	NYÍRKÁTA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	174	SZÁRLIGET KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
131	NYÍRMÁRTONFALVA KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	175	SZATYMAZ KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
132	NYÍRMEGGYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT	176	SZEDRES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

sorszám	A település (községi önkormányzat) neve:		A település (községi önkormányzat) neve:
177	SZÉKKUTAS KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	199	TISZABURA KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
178	SZENTGÁL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	200	TISZADADA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
179	SZENTKIRÁLYSZABADJA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	201	TISZAESZLÁR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
180	SZIGETCSÉP KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	202	TISZAKESZI KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
181	SZIGETMONOSTOR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	203	TISZAPÜSPÖKI KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
182	SZIGETSZENTMÁRTON KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	204	TOKODALTÁRÓ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
183	SZIGETÚJFALU KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	205	TORDAS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
184	SZOMÓD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	206	TÓSZEG KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
185	SZŐD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	207	TÖRTEL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
186	TAKTASZADA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	208	TUNYOGMATOLCS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
187	TÁPIÓBICSKE KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	209	ÚJSZENTIVÁN KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
188	TÁPIÓGYÖRGYE KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	210	ÚJSZILVÁS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
189	TÁPIÓSÁG KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	211	ÚRI KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
190	TÁPIÓSZŐLŐS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	212	ÚRKÚT KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
191	TÁPLÁNSZENTKERESZT KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	213	ÜRÖM KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
192	TARJÁN KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	214	VÁCSZENTLÁSZLÓ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
193	TASS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	215	VÁROSFÖLD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
194	TASZÁR KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	216	VERŐCE KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
195	TATÁRSZENTGYÖRGY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	217	VÉRTESSZŐLŐS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
196	TELKI KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT	218	ZAGYVARÉKAS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
197	TENGELIC KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	219	ZÁKÁNYSZÉK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
198	TISZABŐ KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	220	ZSÁMBOK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

FÜGGELÉKEK

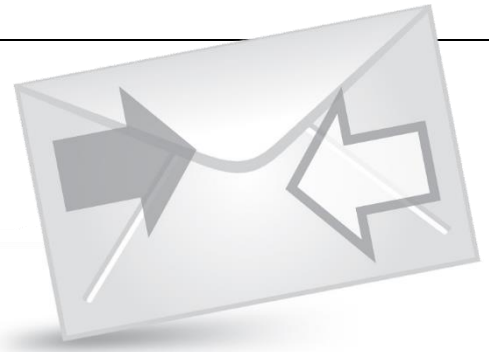
I. SZ. FÜGGELÉK: A JELENTÉSBEN BEAZONOSÍTOTT 2017 ÉVRE VONATKOZÓ KOCKÁZATOKKAL ÉRINTETT ÖNKORMÁNYZATOK

Negatív működési jövedelem miatti kockázat	Rendkívüli támogatás igénybevétele nélkül negatív működési jövedelem miatti kockázata	A 90 napon túl fennálló tartozás miatt eladósodásra irányuló kockázat	Eladósodás kockázata a lejárt szállítói tartozás működési jövedelemhez viszonyított aránya miatt	Garancia- és kezességvállalások miatti kockázat
Abasár Községi Önkormányzat	Abasár Községi Önkormányzat	Bogács Község Önkormányzata	Arnót Község Önkormányzata	Görbeháza Község Önkormányzata
Adács Község Önkormányzata	Apagy Község Önkormányzat	Csengőd Község Önkormányzata	Hajdúszovát Község Önkormányzata	Jászsószentgyörgy Községi Önkormányzat
Apagy Község Önkormányzat	Arnót Község Önkormányzata	Jászdózsa Községi Önkormányzat	Jászdózsa Községi Önkormányzat	Az érintett önkormányzatok száma: 2
Arnót Község Önkormányzata	Baks Községi Önkormányzat	Jobbágyi Község Önkormányzata	Kengyel Községi Önkormányzat	
Dány Község Önkormányzata	Hajdúszovát Község Önkormányzata	Kengyel Községi Önkormányzat	Kisszállás Község Önkormányzata	
Erdőtelek Községi Önkormányzat	Jászdózsa Községi Önkormányzat	Mályi Község Önkormányzata	Kocsord Község Önkormányzata	
Farkaslyuk Község Önkormányzata	Kisszállás Község Önkormányzata	Nyírcsád Község Önkormányzata	Nyírkáta Község Önkormányzata	
Hajdúszovát Község Önkormányzata	Kocsord Község Önkormányzata	Nyírkáta Község Önkormányzata	Rákócziújfalu Községi Önkormányzat	
Jászdózsa Községi Önkormányzat	Konyár Község Önkormányzata	Szedres Község Önkormányzata	Romhány Község Önkormányzata	
Kakucs Község Önkormányzata	Mád Község Önkormányzata	Tápiógyörgye Község Önkormányzata	Szedres Község Önkormányzata	
Kengyel Községi Önkormányzat	Mende Község Önkormányzata	Táplánszentkereszt Község Önkormányzata	Székkutas Községi Önkormányzat	
Konyár Község Önkormányzata	Mezőzombor Község Önkormányzata	Zákányszék Község Önkormányzata	Az érintett önkormányzatok száma: 11	
Kópháza Község Önkormányzata	Nagydobos Község Önkormányzata	Az érintett önkormányzatok száma: 12		
Mád Község Önkormányzata	Nyírcsaholy Község Önkormányzata		Ebből 90 napon túl fennálló tartozás mellett negatív működési jövedelemmel rendelkező önkormányzatok száma: 3	
Mezőzombor Község Önkormányzata	Nyírgulaj Község Önkormányzata			
Nagydobos Község Önkormányzata	Nyírkarász Községi Önkormányzat			
Nyírcsaholy Község Önkormányzata	Nyírkáta Község Önkormányzata			
Nyírgulaj Község Önkormányzata	Nyírmihálydi Község Önkormányzat			
Nyírkarász Községi Önkormányzat	Ófehértó Község Önkormányzata			

Negatív működési jövedelem miatti kockázat	Rendkívüli támogatás igénybevétele nélkül negatív működési jövedelem miatti kockázata	A 90 napon túl fennálló tartozás miatt eladósodásra irányuló kockázat	Eladósodás kockázata a lejárt szállítói tartozás működési jövedelemhez viszonyított aránya miatt	Garancia- és kezességvállalások miatti kockázat
Nyírkáta Község Önkormányzata	Ópályi Község Önkormányzata			
Nyírmihálydi Község Önkormányzat	Pátroha Községi Önkormányzat			
Ófehértó Község Önkormányzata	Pilismarót Község Önkormányzata			
Pilismarót Község Önkormányzata	Rákócziújfalú Községi Önkormányzat			
Pilisszentiván Község Önkormányzata	Romhány Község Önkormányzata			
Pilisszentkereszt Község Önkormányzata	Sajólad Község Önkormányzata			
Pócsmegyer Község Önkormányzat	Szabadkígyós Község Önkormányzata			
Rákócziújfalú Községi Önkormányzat	Tápiószőlős Község Önkormányzata			
Romhány Község Önkormányzata	Taszár Községi Önkormányzat			
Szabadkígyós Község Önkormányzata	Tatárszentgyörgy Község Önkormányzata			
Szank Községi Önkormányzat	Zagyvarékas Község Önkormányzata			
Székkutas Községi Önkormányzat	Az érintett önkormányzatok száma: 30			
Szigetmonostor Község Önkormányzata				
Szigetszentmárton Község Önkormányzata				
Szigetújfalú Község Önkormányzata				
Tápiószőlős Község Önkormányzata				
Tunyogmatolcs Község Önkormányzata				
Az érintett önkormányzatok száma: 36				
Ebből mindkét évben negatív működési jövedelemmel rendelkező önkormányzatok száma: 14				

■ II. SZ. FÜGGELÉK: ÉSZREVÉTELEK

A jelentéstervezetet a Számvevőszék 15 napos észrevételezésre megküldte az ellenőrzött szervezetek vezetőinek az ÁSZ tv. 29. §[‡] (1) bekezdése előírásának megfelelően.

A Belügyminisztériumot vezető miniszter a jelentéstervezet megállapításaira írásban észrevételt tett.

Az ÁSZ tv. 29. § (3) bekezdésével összhangban az ÁSZ a Függelékben feltünteti az ellenőrzés megállapításával kapcsolatban tett, figyelembe nem vett észrevételeket, és megindokolja, hogy azokat miért nem fogadta el.

[‡] **29. §** (1) Az Állami Számvevőszék az ellenőrzési megállapításait megküldi az ellenőrzött szervezet vezetőjének vagy az általa megbízott személynek, és annak, akinek személyes felelősségét állapította meg.

(2) Az ellenőrzött szervezet vezetője és a felelősként megjelölt személy az ellenőrzés megállapításaira tizenöt napon belül írásban észrevételt tehet.

(3) Az Állami Számvevőszék az észrevételre a beérkezésétől számított harminc napon belül írásban válaszol. A figyelembe nem vett észrevételeket köteles a jelentésben feltüntetni, és megindokolni, hogy azokat miért nem fogadta el.

1894

BELÜGYMINISZTERIUM

DR. PINTÉR SÁNDOR
miniszter

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK BE-65635/2019/1
Érkezett: 2019 OKT 25.
Iktatószám: EL-1064-02/2019
Melléklet:

BMÖGF/652-7/2019.

Domokos László elnök úr részére

Állami Számvevőszék

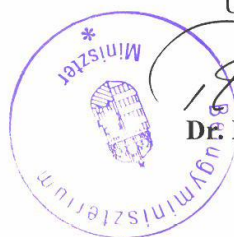
Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

Az „Önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése – 220 önálló polgármesteri hivatallal rendelkező községi önkormányzat gazdálkodásának fenntarthatósága” című jelentéstervezethez a csatolt melléklet szerinti észrevételt teszem.

Budapest, 2019. október „22”.

Üdvözlettel:

Dr. Pintér Sándor

Melléklet a BMÖGF/652-7/2019. iktatószámú levélhez

A jelentéstervezet összegző megállapításai megerősítik, hogy a feladatalapú finanszírozási rendszer alapvetően betölti funkcióját, hiszen a vizsgált önkormányzatok esetében az **ellátott feladatok finanszírozási struktúrája nem hordozott kockázatot**, a működési bevételek fedezetet nyújtottak a működési kiadásokra.

Ugyancsak megerősítést nyert, hogy az önkormányzatok adósságkeletkeztető ügyleteinek újraszabályozása kapcsán a **pénzügyi adósságállomány nem jelent kockázatforrást** az alrendszerben.

A minisztérium prioritásai között szerepel a finanszírozási rendszer nyomon követése, szükség esetén annak korrekciója.

Az önkormányzatok működőképessége szempontjából fontos a szállítói kötelezettségek alakulása, annak összetétele. A vizsgált évek vonatkozásában fontos megállapítás, hogy **kedvezőtlen a szállítói kötelezettségek alakulása**, azonban annak **összezszerűsége** – a 220 önkormányzat vonatkozásában összesen 192,0 millió forint a lejárt határidejű állomány – az önkormányzati alrendszer egészét tekintve **nem meghatározó nagyságú**. 3 olyan önkormányzat esetében jelezte az ÁSZ az adósságrendezési eljárás megindításának veszélyét ahol a 90 napon túl fennálló tartozás mellett negatív működési jövedelem mutatható ki. A jelentéstervezetben szereplő önkormányzatok közül **Kengyel Község** esetében a Szolnoki Törvényszék 10.Apk.135/2019/22. számú, 2019. szeptember 20. napján jogerőre emelkedett végzésével az **adósságrendezési eljárás megindítását** elrendelte.

A későbbi vizsgálatokhoz hasznos lenne, ha azon 14 önkormányzat elemzés alapját képező adatait az ÁSZ rendelkezésre bocsátaná, melyeknél mindkét évben negatív működési jövedelem mutatkozott.

A jelentéstervezetben – korábbi jelentéseikhez hasonlóan – továbbra is szerepel, hogy a **többségi önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok növekvő kötelezettségállománya és veszteséges működése kockázatot hordozott** az önkormányzatok gazdálkodására és vagyongazdálkodására. A jelentéstervezet szerint 2017-ben 67 db volt a többségi önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok száma, ezek közül 27 db-nak volt veszteséges a gazdálkodása összesen 202,0 millió forint összegben. Bár ennek nagyságrendje nem meghatározó, de a tendencia ismeretében megfontolásra javasolt annak ÁSZ általi vizsgálata, hogy a **veszteséges gazdálkodást milyen mértékben eredményezik a menedzsment döntései, vagy milyen mértékben vezethetők vissza a jelenlegi szabályozási környezet korlátaira**.

A jelentéstervezet szintén tartalmaz utalást arra vonatkozóan, hogy az önkormányzati tulajdonban lévő cégekkel kapcsolatos adatokban meghatározó mértékben volt szükség adatkorrekcióra. Saját elemzéseink alkalmával mi is hasonló megállapításra jutottunk, ezért a Pénzügyminisztériummal közös javaslatot készítünk az adatszolgáltatás minőségének javítása érdekében.

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

ELNÖK

Ikt. szám: EL-1164-022/2019.

Dr. Pintér Sándor
belügyminiszter

Belügyminisztérium

Budapest

Tisztelt Miniszter úr!

A „Önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése - 220 önálló polgármesteri hivatallal rendelkező községi önkormányzat gazdálkodásának fenntarthatósága” címmel készített számvevőszéki jelentéstervezetre tett észrevételét megkaptam.

Az Állami Számvevőszék észrevételekre vonatkozó álláspontjáról a felügyeleti vezető által készített részletes tájékoztatást csatoltan megküldöm.

Tájékoztatom Miniszter urat, hogy a számvevőszéki jelentésben – az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 29. § (3) bekezdése alapján – a figyelembe nem vett észrevételeket szerepeltetjük az elutasítás indokának feltüntetésével.

Budapest, 2019. 11 hó 22. nap

Tisztelettel:

Domokos László
Domokos László

- Melléklet: 1. Melléklet - Tájékoztató az észrevételek kezeléséről
2. Melléklet - Önkormányzatok listája

1. Melléklet
az EL-1164-022/2019. iktatószámú
levélhez

Tájékoztató az észrevételek kezeléséről

Az „Önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése - 220 önálló polgármesteri hivattal rendelkező községi önkormányzat gazdálkodásának fenntarthatósága” című jelentéstervezetre (továbbiakban: jelentéstervezet) a BMÖGF/652-7/2019. iktatószámú levélben megküldött észrevételeit áttekintettem.

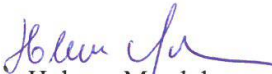
Az észrevételek a jelentéstervezet megállapításait nem módosítják.

Tájékoztatom Miniszter Urat, hogy az ellenőrzés a Magyar Államkincstár által rendelkezésre bocsátott adatokra alapozva történt, a nyilvánosan elérhető adatbázisokban szereplő adatokkal kontrollálva. A pénzügyi monitoringon alapuló ellenőrzés lehetőséget ad az egyes településtípus szerinti települések pénzügyi-gazdasági helyzetének rendszerszintű értékelésére, és a kockázatforrást jelentő területek beazonosítására. Ellenőrzésünk célja ennek megfelelően az önkormányzatok központi információs rendszerében szereplő adatok értékelése alapján beazonosított kockázatok kezelésének előmozdítása. A Magyar Államkincstár központi információs rendszerében rendelkezésre álló önkormányzati éves költségvetési beszámolók adatait felhasználva, az önkormányzatok pénzügyi- és vagyongazdálkodási, valamint eladósodottság területen végzett monitoring riportok kiértékelésével az ÁSZ hozzájárul azon kockázatos területek feltárásához, amelyek rendszerszintű, vagy egyedi önkormányzati szintű beavatkozást igényelnek az önkormányzatok pénzügyi egyensúlyának fenntarthatósága érdekében. Jelen ellenőrzésünk nem tért ki a beazonosított kockázatokat okozó körülmények feltárására.

Örömmel vettem tájékoztatását, melyben Miniszter Úr az Állami Számvevőszék jelentéstervezetében foglalt megállapításaival kapcsolatban egyetértéséről adott számot, illetve tájékoztatott a jelentéstervezetben foglalt kockázatok kezelésére tett lépésekről, intézkedésekről. Ennek keretében a Minisztérium prioritásai között szerepel a finanszírozási rendszer nyomon követése, szükség esetén annak korrekciója, illetve javaslat készítése az adatszolgáltatás minőségének javítása érdekében.

Levelében megfogalmazott kérésére tájékoztatom Miniszter Urat, hogy a jelentés a véglegesítés során függelékkel egészül ki, amely a jelentés megállapításaival érintett egyes önkormányzatokkal kapcsolatban feltárt kockázatok értékelését tartalmazza. Jelen levelemmel egyidejűleg mellékletként megküldöm azon 14 önkormányzat listáját, melyeknél mindkét évben negatív működési jövedelem mutatkozott.

Budapest, 2019. 11. hó 20. nap

Holman Magdolna
felügyeleti vezető

2016. és 2017. évben negatív működési jövedelemet kimutató önkormányzatok
Arnót Község Önkormányzata
Erdőtelek Községi Önkormányzat
Hajdúszovát Község Önkormányzata
Jászdózsa Községi Önkormányzat
Kengyel Községi Önkormányzat
Mád Község Önkormányzata
Mezőzombor Község Önkormányzata
Nagydobos Község Önkormányzata
Nyírkarász Községi Önkormányzat
Nyírmihálydi Község Önkormányzat
Pócsmegyer Község Önkormányzat
Rákócziújfalú Községi Önkormányzat
Romhány Község Önkormányzata
Szigetmonostor Község Önkormányzata

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

¹ Önkormányzatok	220 önálló polgármesteri hivatallal rendelkező községi önkormányzat, amelyek község településtípus kategóriában szerepelnek. Az érintett 220 községi önkormányzat felsorolását a VII. számú melléklet tartalmazza.
² MÁK	Magyar Államkincstár
³ 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet	a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet utolsó időállapota
⁴ M Ft	millió Ft-ban
⁵ ÁSZ SZMSZ	Az Állami Számvevőszék Szervezeti és Működési Szabályzata
⁶ Számv. tv.	2000. évi C. törvény a számvitelről (hatályos: 2001. január 1-jétől)
⁷ Mötv.	2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól (hatályos: 2012. január 1-jétől)
⁸ E Ft	ezer Ft-ban

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

1052 Budapest, Apáczai Csere János utca 10.

Levélcím: 1364 Budapest 4. Pf. 54

Telefon: +36 1 484 9100 Telefax: +36 1 484 9200

www.asz.hu